

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

ČUVAJTE JUGOSLAVIJU!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 din. • Uredništvo i uprava Brankova ulica broj 30/IV • Adresa za pošiljke: Poštanski pretnac 342 • Telefoni uredništva i uprave 30-866 i 26-105 • Račun Poštanske štedionice br. 57-686 • Oglasi po ceniku •

Beograd, 14 mart 1941
God. XII • Broj 11

Samo jedno je važno: Jednodušnost u odbrani celine

Nikada, nego baš danas, nalaze neki naši ljudi, da je najpogodnije vreme za neplodne i žučljive rasprave o tome, da li je ovaj ili onaj kraj Jugoslavije, srpski, hrvatski ili slovenački; da li je Banovina Hrvatska premlena, ili su naprotiv otete srpske zemlje; da li najveću opasnost za Hrvate pretstavlja to, ako hrvatska deca čuju nešto i o Sv. Savi, a najveću opasnost za srpstvo, ako se na svaku pojavu psihoze sa hrvatske strane, ne odgovori jednakom merom sa srpske, itd.

Očekivali smo da će se bar poslednjih petnaestak dana te rasprave utišati, kad su se čak i preterane glasine ubacivale o opasnostima, koje postoje za mir oko nas. Ali za ludu. Isti ljudi, koji najalarmantnije i apokaliptične vesti vole da šire, sa paničkim uveravanjem, da pred takvim strahotama nema drugog izlaza, nego što je koplje o leđinu, — postaju goropadni junačine, čim se radi o najmanjoj zapeti u našim unutrašnjim odnosima, i proglašuju posve obratno, nek radije propadne sve, nego li da se i za dlaku popusti... Dok trezven svet, a naročito seljački, nema nego jednu misao i jedan stav, nepokolebljivosti u odbrani celine, izvesni politikanti nalaze baš u tim vremenima najviše volje, da podjaruju unutarne svade, ne samo one između Srba, Hrvata i Slovenaca, već i one između pojedinih partija, skupina, klasa itd.

Bilo da se radi o zloči, ili što je još gore, o tuđoj porudžbini, krajnje je vreme da se tim pojavama stane na kraj! Nema tog pitanja ili spora, ne samo ličnog ili partijskog, već ni srpskog, hrvatskog ili slovenačkog, koje bi, ma u kom trenutku moglo da bude više i preče od pitanja jugoslovenskog. A u današnjim vremenima pogotovo. Sve što bismo danas, u tim međusobnim prepirkama, pod pretnjom spoljne opasnosti, ili iskorišćavajući stvaranje zabune, mogli jedni drugima da nametnemo, ili jedni od drugih da dobijemo, došlo bi u punu opasnost istog onog časa, čim bi naša državna zgrada, ma na kom mestu, ili ma u kom obliku, i sami jedan kamenčić morala da izgubi; ili da se njena nezavisnost okrnji. A pošto su se ratne operacije, više nego ikada, približile našoj okolini, što će verovatno dulje vremena potrajati, — jasno je da se u današnjem trenutku, pa sve dok se ovaj međunarodni sukob ne završi, kao KATEGORIČKI IMPERATIV, svima grupama, svima klasama i partijama, i svima Srbima, Hrvatima i Slovencima, nameće bezuslovna i svestrana „treuga Dej“, — ČASNO I BOŽIJE PRIMIRJE, — ZA SVA UNUTARNJA PITANJA I SPOROVE! Svako zadržava svoje pozicije i nikome ne sme da se oduzima ništa; sem što imućniji treba da priteknu u pomoć siromašnjima, da se teška vremena što uspešnije prebrode. A kad nas opasnost mlne, da onda, — poučeni i otrežnjeni iskustvima tih teških vremena, — pristupimo mirnom, neusiljenom i razboritom rešavanju svega što nas tišti.

Ima ih doduše, koji prigovaraju, da niko ne zna koliko rat može da traje, a da postoje „goruća pitanja“, na čije rešenje ne može tako dugo da se čeka. To međutim nije tačno. GORUĆA PITANJA U DANAŠNJEM TRENTUKU, TO SU NEZAVISNOST, CELOKUPNOST, ČAST, MIR I HLEB. Sve drugo može da se odloži. Hleb moramo osigurati svima sinovima zemlje; a za mir smo svi! Za punu neutralnost, i protiv bilo kakvog angažovanja za bilo čije strane interese. Da pak dobre odnose sa najbližim susedima umemo naročito da cenimo, dokazali smo i dokazujemo neprestano, ne malim odricanjima. I svako kod nas to razume. ALI NIKO SE NE SME ČUDITI, AKO SU NAM NEZAVISNOST, CELOKUPNOST I ČAST PREČI, I OD MIRA I OD HLEBA; pogotovo kad se uzmu u obzir parole, da je bolje živeti jedan dan kao lav, nego li deset godina kao ovca; i da su topovi u službi otadžbine važniji od svake hrane, koje su se isticale kod drugih naroda. Ponašamo po stoti put, da nikome nismo unapred neprijatelji, sem onome koji se ispolji kao neprijatelj prema nama. A kao što umemo biti dobri prijatelji, lojalni susedi i nedvolični neutralci, jasno je da umemo biti i odlučni

Ми познајемо себе најбоље!

Није претерано, ако подвучемо ми читаоци, да нема тиста дневне штампе, чији су писани редови истински и прави израз осећаја душе свога народа, као што је то »Соколски гласник«. Тај закључак извешће сваки онај, био соко или не, ако те писане редове редовно и пажљиво прати. Њихови редови су истоветни са редовима народних песама, које су биле и остају огледало душе нашег народа о свим његовим лепим особинама и врлинама.

То је и природно, јер је соколство чији је »Гласник« орган, организација са узвишеним циљевима и обухвата цео наш народ, ради искључиво за добро тог целог народа.

»Мирно и одлучно«, рекао је наш »Соколски Гласник«, у свом уводнику од 21 фебруара. У том је сликовито претстављено и изражено расположење душе нашег народа.

У данашњим тешким временима, када се у већем делу света експлозивом уништавају многи животи и вековне тековине културе, без поштеде, ми стојимо ван сфере те пусоши и настојимо свим силама да очувемо свој мир и останемо неутрални, бдијући увек над најдрагоценијим и најсветијим добром, — слободом свог народа. Али та наша настојања не треба сматрати нашом слабашћу.

Странци, или домаћи непријатељи, инспирисани од првих, са нарочитим циљем убацијују паролу, да ослабе дух нашег народа.

Јадници! То раде, а не по-

знају нас, као што нас нису познавали многи непријатељи у прошлости.

Ми смо преживљавали многе трагичне моменте наше историје. У тим моментима наши непријатељи су били уверени, као данас, да смо, по нашем демократском животу, недисциплинован, неорганизован, неспреман и несложен народ. Међутим су се преварили, јер наш цео народ, од краљеве куће до најсиромашније колебе, по урођеној особини у таквим моментима, имао само један осећај и дужност: борба и одбрана за слободу, по цену најдрагоценијих жртава, у највећој слози, дисциплини и пожртвованости. Наше највеће добро, слобода, цена је наших живота.

Данас, наше расне особине и наша војничка спремност већа је и боља него икад, према свакоме ко нам се испољи као непријатељ и нападне нас.

Ми не желимо ни са ким непријатељство, нити кога да нападнемо. Ми смо мирољубиви, желимо са свим

народима, нарочито суседним, да живимо у пуном миру и пријатељству. Али очување наше слободе нема граница у броју жртава. И ваки погрешно мисли, ако неће да уважи да су наши животи права ништица према нашој слободи.

Ми додуше ћутимо и наша главна особина је, да се не хвалимо и не истичемо. Напротив, има и таквих код нас који и сувише сами себе потцењују, критикујући своје вођство тако, да би страни посматрач могао доћи до закључка, да смо народ неспособан и несложен. Али то је крив мамац, и нека нико не рачуна на ње. Други нас добро не познају, а ми познајемо себе најбоље. Чуда може да почини наш народ када се ради о одбрани части и слободе, као што их је и раније чинио. И читав наш народ је свестан те своје снаге, данас можда више него икада. А то значи највише!

Нови Сад

Миро Д. Мандић
апелациони судија

Добро дошли, браћо Соколи из Загреба!

Веома угодно примљена је вест у београдским соколским редовима, да највеће и најнапредније соколско друштво града Загреба долази у госте, у Београд. Та вест прострујила је кроз све наше вежбаонице, од Калемегдана до Чубуре, и загрејала нас топло и братски. Долазе нам браћа из белог Загреба, да нам у две академије ритмичко-гимнастичког карактера, које дају у Београду и у Земуну, при-

кажу свој рад; да нам кажу да соколство града Загреба не заостаје за соколством из других наших центара; да Београд виде и поздраве, да београдским соколима стегну братску соколску десницу. Та вест је узбудила и соколски рој Земунa и Панчева, као и ближе околине престонице.

Има томе много разлога, да се београдски соколи и соколице радују овом виђењу, а један од најважнијих је и тај, што су пред неколико година инстинктивно и посве природно братски односи сокола Загреба и Београда постали приснији. Осетила се љубав браће Хрвата и Срба, осетила се иста историја и судбина, осетила су се и продубила сва настојања, која проповеда соколска идеологија. Приликом ранијих слетова поздравили су београдски соколи загребачке, дочекали их, угостили; вратили им то загребачки соколи. Утакмице и сусрети последњих неколико година, још су више допринели овом зближењу, тако да је оно данас заиста присније и искреније, него што је икад било.

Браћо из Загреба! Долазите браћи у посету, долазите пуни најлепших идеала и побуда, које

protivnici, kad nas se na to izazove. Polovični dakle nika-da; već uvek hrabri i nepokolebljivi, u uspesima i u neuspesima, kao što se i priliči ponosnoj naciji. Baš te naše vrline su više puta isticali naši susedi, što smo mi uvek sa zahvalnošću uzimali na znanje; pa ne vidimo razloga da bi sad najedamput trebale od nas da se traže — posve obrnute vrline...

Držeći se dakle toga, verujemo da ćemo očuvati i svoj mir i svoj hleb, a još više svoju nezavisnost i celokupnost. Ako, međutim, od drugih očekujemo da neće ulaziti sa nama u kavgu, — utoliko više nam je dužnost, da sami između sebe obustavimo sve kavgе i da, za ljubav te nezavisnosti i celokupnosti, zatavimo sve sporove. To će nam i ostale da nas poštuju. Ako zemlja pruža sliku kompaktnosti i odlučnosti, ona, ne samo moralno, već i fizički izaziva poštovanje. JEDNODUŠNA JUGOSLAVIJA PRETSTAVLJA SNAGU, SA KOJOM SVAKO IMA INTERESA DA BUDE PRIJATELJ, RADIJE NEGO LI NEPRIJATELJ.

само права соколска душа може да гаји. Желите да се неколико дана нађете у средини ваше браће; да им кажете колико их волите. Будите уверени, да ћете на то исто наћи и у редовима београдских сокола. Београдски и земунски соколи, једва чекају, да вас поздраве на њима својствен начин, и да вам стегну вашу братску соколску десницу. Зато дођите у потпуном уверењу, да долазите у своју кућу, у свој дом! Долазите нам у прави моменат, када треба сви да смо сложни у одбрани највећих народних добара, независности и државне целине, — а у Београду ћете наћи отворена соколска срца, која вам кличу: **ДОБРО НАМ ДОШЛИ!**

ИВАН СЕДЛАЧЕК

Међужупске утакмице у Београду

У недељу, 16 марта, одржаће се у Београду, у великој вежбаоници, соколског дома Краља Александра, „Матици“, велике соколске гимнастичке утакмице, у слободним саставима, на справама: вратилу, круговима, разбоју, коњу, прескоку преко коња и простим вежбама. Утакмице ће се одржати за прелазне дарове, који за сваку категорију постоје у жупи. Такмиче се чланови и чланице изнад 18 година, затим нараштај од 16 до 18 година.

Пријавило се преко 150 такмичара и такмичарки из жупа: Београд, Крагујевац, Нови Сад, Петровград, Ниш и Ужице. Сама жупа Нови Сад доводи преко 40 такмичара и такмичарки. Утакмице ће судити, поред жупског техничког одбора, чланова горе поменутих соколских жупа и чланови Савезног техничког одбора. Домаћин утакмица је соколска жупа Београд. Утакмице води в. д. жупског начелника, Душан Јовановић и начелница Славака Вучковићева. На досадашњим утакмицама ове врсте такмичила се и жупа Загреб, која, али, сада не учествује из ралог, што се спрема за академије у Београду и Земуњу и што су им вежбаонице одузете. Загребачки соколи и соколици на гостовању у Београду ће на утакмицама бити посматрачи.

И. С.

Војска и народ

Прошле недеље је Удружење бивших југословенских добровољаца и Удружење резервних официра приредило у Лjubjани, у Народном позоришту, велики концерт, namenjen југословенској војсци, приликом 25-godišnjice stvaranja прве југословенске добровољачке divizije у Русији, за време прошлог рата. Концерт је имао ванредан успех и читава ljubjanska штампа је једнодушна у томе, да се pretvorio у grandioznu manifestaciju ljubavi i oduševljenja за нашу славу и јуначку војску. Сви listovi ističu, да се том приликом pokazalo nepokolebljivo pouzdanje свих slovena Slovenije у југословенску војску, и čvrsta odlučnost, да се, bez obzira на ikakve žrtve, očuva neokrnjena narodna i državna nezavisnost i celokupnost.

Pre koncerta је održao govor i komandant dravske divizijske oblasti, divizijski general Stefanović, koji је zastupao g. ministra vojske i mornarice. U svom govoru, koji је izazvao delirij oduševljenja i odobravanja, i koga су prenosile sve radio stanice u Jugoslaviji, general Stefanović је kazao, između ostalog:

„Mi smo relativno maleni po broju, ali nema naroda u Evropi, koji bi bio veći od nas po ljubavi за svoju otadžbinu i за svoju slobodu! Snaga naše vojske је u tome, да pretstavlja zbir najboljih snaga čitavog našeg naroda i njegovu odlučnost, да tu slobodu brani... I mažući u vidu takve odlike i takvu pripravnost, nema te žrtve koje ne bismo mogli doпринети, čim bi se postavilo pitanje naše nezavisnosti i našeg prava, да živimo kao slobodan narod на rodnoj груді... Kakvu god nam budućnost odredila sudbina, mi vojnici ćemo poći vedrog čela i uspravnih glava u susret svima događajima, ponosni на svoju prošlost i svesni svojih dužnosti i svojih prava u sadašnjosti!“

General Stefanović се obratio zatim omladini, ističući да bi „bez rodoljubive i jugoslovenski orijentisane omladine, naša vojska živela od same prošlosti“. Sa omladinom joj је, međutim, osiguran čvrst oslonac за budućnost. Ubeđen је, да će omladina biti svesna svojih visokih dužnosti i u današnjem trenutku; a svaki jugoslovenski omladinac treba да zna, да samo у slobodnoj Jugoslaviji, Jugoslaveni mogu да се slobodno razvijaju, да slobod-

no живе и umiru. Svoј govor је završio stihovima velikog slovenačkog pesnika, Prešerna, koji glase:

„Manje strašna је noć u kriлу crne zemlje, nego što су dani u ropstvu, pod najsvetlijim sunцем!“

Прва академија Соколске чете Ново село

Соколска чета Ново Село, друштво Врњачка Бања, приредила је 1 марта у сали Задружног дома, соколску академију која је у сваком погледу успела.

Како је то била прва приредба сличне врсте у Новом Селу, интересовање је мештана било велико. Неколико стотина мештана, и из околних села, дошло је на приредбу и спонтаним овацијама пратило програм.

Прво је брат М. Петровић, староста отворио академију, а брат Душан Удовичић, тајник, одржао је документовано предавање о „Значају соколства за општу државну заједницу, а нарочито за село и град“, које је особито запажено. Брат Б. Карамарковић, са члановима вежбачима и нараштајем, извео је неколико вежби. Такође је и женски нараштај, у шумадиској народној ношњи са с. Селаковић, извео неколико успешних тачака. Неколико чланова рецитовало је а певачки хор отпевао неколико песама. На крају народни гуслар, Бора Карамарковић и о-

За помоћ свима без разлике!

„Hrv. dnevnik“ је nedavno zabeležio ovaj slučaj iz Cazina:

„Један је pekar ostao bez brašna i kapitala, tako, да tri dana nije sa svojom obitelji ništa jeo. Doznao за to i pop Jovo, па је zatražio od kotarskog predstojnika neka даде pomoć u pšenici. Pekar је određeno 40 kg. pšenice. Nato је došao Nuriја Pozdenrac, koji се davanju pšenice obitelji usprotivio, slijedećim riječima: „Zar njemu? On је član Hrvatske čitaonice, član Hrvatskog Radiše, član Uzdanice. On nije naš! Jok, ја nedam“. I zbilja mu nije дано! Eto tako се kod нас pomaže sirotinja...“

Zagrebački list се naravno zgraža на tim slučajem, а ukoliko је istinit, zgražamo се i mi. I odlučno га osuđujemo!

To је, međutim, једини takav slučaj, što smo га kroz nekoliko meseci pročitali u „Hrv. dnevniku“; koji bi nesumnjivo zabeležio i druge, да ih је bilo. Mi smo međutim kroz то време zabeležili čitav niz sličnih slučajeva а

mlадинац Д. Петровић отпевали су неколико песама.

Приређена је и врло успела лутрија и закуска, после које се развило народно весеље. За одличан успех приредбе имају највише заслуга: сестра Селаковић, бр. П. Карамарковић, М. Петровић и Д. Удовичић, који већ сада врше припреме за јавни часоак академију, за Благовест. Читава нова управа ради свим силама на подизњу села путем соколства, на чему најлази на пуно разумевање и потпору од браће сељака.

Д. Удовичић

Нараштај Соколске чете Ново Село (срез Трстеник), са сестром Селаковић

bilo bi ih još više, да nismo bili sprečeni! а, u kojima се obratno govorilo: „Zar njemu? On је član Sokola, on је Jugosloven, on nije naš, nedamo!“

Dogodilo се čak, да су sokolska društva i pojedinci sami, на својој risku i о svom trudu, preduzimali akcije, да сеbi i svojoj sirotinji pomognu, па ih се i u tome sprečava. I да се bar tamo našao neki Don Ivo, ili velečasni Ivan, па да bar он bude drugačiji, — kao što „Hrv. dnevnik“ sam priznaje, да се u Cazinu našao neki pop Jovo, koji nije pitao, да li је pekar Hrvat ili Srbin, katolik ili pravoslavac, član „Hrv. radiše“ ili Sokola, nego је tražio да mu се pomogne, kao čoveku i kao sinu Jugoslavije. I kako bismo mi, tobožnji „protivnici crkve,“ slavili i hvalili takve Don Ivane i takve pope Jovane!...

СОКОЛСКА СЛОВЕНСКА КОСТИМИРАНА ЗАБАВА ОДРЖАНА ЈЕ У СОКОЛУ I

У суботу, 8 марта, одржало је соколско друштво Београд I, у лепо украшеној вежбаоници, соколску словенску костимирану забаву, коју је отворио и госте подрадио старешина друштва, Драгољуб Вишњић. Југословенско академско певачко друштво из Земуна је отпевало државну химну, и две Мокрањчеве руковети. Г. Никола Амасов отпевао је неколико руских народних песама; а чланице и женски нараштај у народним ношњама извели су поскочице „Народно благо“, од И. Седлачека, уз песму. Југословенске народне песме певала је Вера Чупић-Златић. Чешке народне песме певао је Иван Седлачек. Нараштај И. Миленковић рецитовало је Станковићеву „Славија“. Сем тога у програму су биле и успела шестигица, који су одвежбали чланови, и рецитације. Програм је завршен предавањем проф. Тасе Илића, просветара, „О значају приредбе“, после чега је ЈАПД отпевало соколску химну „Ој Словени“. У име Савеза СКЈ забави су присуствовали брат Јово Бакић, секретар Савеза, у име Просв. одбора Савеза СКЈ брат др. Тихомир Протић, а у име Соколске жупе Београд брат Момчило Радаковић.

Забаву је у сваком погледу успела.

„Нечасни renegat,“ као „otac nacionalizma“

Splitski „Narodni list“ је велики deo svog poslednjeg broja posvetio „slučaju Sufllaj“. На основу dokumenata, crpljenih iz najautentičnijeg hrvatskog izvora, „Nar. list“ pokazuje ko је Dr. M. Sufllaj, koga novi katolički dnevni list u Zagrebu, „Hrvatski glas“ zajedno sa ostalom frankofurtnaškom štampom, oglašava за „velikog hrvatskog rodoljuba“ i за „oca hrvatskog nacionalizma“, oduzimajući čak i jednom Anti Starčeviću tu titulu, samo да може njome ukrasiti Dr. Sufllaj!

Te dokumente trebao bi да прочита svaki razuman i trezven Hrvat u Jugosloven, да се vidi, kakav „moral insanity“ pretstavlja frankofurtnaština u našem javnom životu, на koji način iskrivljuje sve duhovne i moralne vrednosti naše istorije. Kao što је nekada, od najrevolucionarnije, demokratske i protubečke, Starčevićeve partije, frankofurtnaština napravila partiju bečkih reakcionaraca, tako је i sada

pokušala да od čoveka, koga је читава javnost označila kao „tudijskog službenika, nedostojnog да poučava hrvatsku mladež“ napravi — „oca hrvatskog nacionalizma“!...

Citiraćemo samo najinteresantnije dokumente. Tako npr. organ hrvatske univerzitetske omladine, „Hrvatski dak“, piše g. 1908, да imenovanje prof. Sufllaja на hrvatskom univerzitetu, koga су nametnule mađarske vlasti pretstavlja uvredu hrvatskog naroda, ne samo zato, što је prof. Sufllaj zbor tog univerziteta „već tri puta odbio Dr. Sufllaja, kao nesposobnog naučnika“, već i zato što је „Sufllaj u mađarskim novinama pisao članke о hrvatskoј povijesti, koji су zadojeni mađarskim šovinističkim duhom, zbog čega će га hrvatsko djaštvo bojkotovati.“ Odluka о bojkotu Dr. Sufllaja bila је zaista donesena на opštoј skupštini svih đaka zagrebačkog sveučilišta, 8 i 9 oktobra 1908 g., i то једног-

sno. Sufllaj је pokušao да pregovara sa đacima, ali „Hrvatski djak“ javlja, да mu је đaštvo odgovorilo, да „nespremlne i nečasne stručnjake neće slušati“. „Hrvatski djak“ objavljuje i memorandum, koga су potpisali svi slušači istorije на zagrebačkom univerzitetu, а u kome се traži, да се Sufllaj makne sa časti profesora, zato što је „svojim pisanjem povrijedio temeljna prava Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije, у korist tudem, protivničkom elementu, а zbog čega је nedostojan najvišeg naučnog zavoda“.

Nisu, međutim, о Sufllaju pisali tako samo đački listovi, već i ostala štampa. Један od najoštrijih је bio baš zagrebački „Obzor“, koji danas također naziva Sufllaja „hrvatskim rodoljubom“. Tako npr. „Obzor“, u broju od 28 septembra 1908 g., izričito tvrdi, да је „među Sufllajevim drugovima iz gimnazije općenito poznato да је on po osjećanju Mađar. Zatim се kaže, да се u Pešti „učinio mučenikom за mađarsku stvar u Hrvatskoј“, te да је u mađarskim časopisima pisao članke, „u kojima се upravo krvavo narugao

cijelој hrvatskoј povijesti“; да је „protiv svom boljem znanju, pisao historijske laži, ili, по narudžbi, ismjenjivao našu historiju pred Mađarima“. „Obzor“ tvrdi, да је Sufllaj pisao, kako је Koloman Hrvatsku oružjem osvojio, i да је она jednostavno podložnica Ugarskoј, па га zato naziva „nedostojnim“. А godinu dana ranije, u broju od 18 avgusta 1907, isti taj „Obzor“ objavljuje članak о Sufllaju, u kome га naziva „poznatim našim renegatom“, i citira ove Sufllajevе reči о Hrvatskoј, napisane u mađarskom listu „Budapesty Hirlap“:

„DANAŠNJA HRVATSKA“ nije nikada bila suvereni hrvatski teritorij, ona dapače nije ni bila hrvatski teritorij. U posjed mađarskog naroda nije današnja Hrvatska došla istom za Ladislava I Kolomana, već odmah onda, kad su Mađari osvojili Ugarsku t. j. u vrijeme Arpadovo“.

Kazaće се, да svaki čovek može izmeniti gledišta; i то је tačno, kada се radi о gledištima... Tako n.p.r. može neko из unitariste да postane separatist i obratno; iz konzervativca naprednjak itd. Може i čovek koji је rođen

kao Mađar, а detinstvo је sproveo u hrvatskom ambijentu, да postane Hrvat. Ali да onaj, koji се još u zrelim godinama u hrvatskoј sredini, kako tvrdi „Obzor“, osećao Mađarom postane čak „otac hrvatskog nacionalizma“, — toga nema ni u Pričama iz tisuć i једne noći!...

I što је najvažnije, ne radi се tu о „gledištima“, već о moralu! Ostavljamo po strani tri puta utvrđenu stručnu nesposobnost Dr. Sufllaja, i zadržavamo се на činjenici, да је čitavo hrvatsko studentstvo, zajedno sa čitavom hrvatsko štampom sa „Obzorom“ на čelu, Dr. Sufllaja oglašio kao čoveka „nečasnog“, nedostojnog, „poznatog renegata“; koji је „po narudžbi i protiv svog boljeg znanja, u prilog protivnika svog naroda, pisao historijske laži; i koji се „krvavo rugao hrvatskoј istoriji“, — i pitamo се, kako uopšte takvom čoveku može да се oprost, а kamo li да се još oglaš за vrhovnog ideologa i за oca naroda?!... I što је vrhunac besmislice, — kako да „ocem hrvatskog nacionalizma“ bude oglašen čovek, koji је dokazivao, да „današnja Hrvatska nije nikada bila

Dvadeset godina od smrti Dr. I. Oražena

Utorak 11 marta, navršilo se 20 godina od smrti velikog sokolskog i narodnog radnika, prvog starešine Jugoslovenskog sokolskog saveza, BRATA DR. I. VANA ORAŽENA, jednog od najvećih sokolskih ideologa, čiji rad će u beskonačnost da svetli kao putokaz sokolima.

Dr. Ivan Oražen rođen je u Koštanjevići, na Krki, kao sin sirote majke, 8 februara 1869 godine. Vlastitim trudom dovinuo se do uglednog položaja u narodnoj zajednici. U balkanskom ratu je prešao u Srbiju i tamo organizovao lekarsku službu. Uspomene na taj rad opisao je u knjizi: „Medu ranjenom braćom“.

Veliki radnik, iskreni patriota i beskompromisni Jugosloven brat Oražen je nosio duboko u krvi i srcu misao narodnog i državnog jedinstva, od koje nikada ni za trun nije otpustao. Takav je bio i kao Soko i kao Jugosloven, kao javni i privatni radnik. U radu za narod, kao lekar, proveo je organizaciju zdravstvene službe u Sloveniji, gde je bio pravi otac sirota, brat najmanjih i prijatelj svih koji su voljeli ovu zemlju. Umro je takorekuć u tom ratu i borbi za pobjedu velikih ideala

humanosti, slovenske uzajamnosti i plamteće otadžbeničke ljubavi. Smrt je prekinula njegov život u 52 godini, ali njegova dela preživeće godine i vremena. Njegova uspomena ostaće večna u srcima Sokola i Jugoslovena, koji će 21 marta da u mislima zahvale svome prvom saveznom starešini za sve što je učinio i dao sokolstvu i jugoslovenstvu.

Neka mu je večna slava i hvala!

Замовини

Ако се кадгод при облак навуче

Над тобом, домовино,

И дође време да се род твој

За слободу опет туче,

И бије ко некад прије,

Свићемо се до једнога

Прихватити боја

И правити барикаде, чвршће од

челника,

У нама је дух оних, који се

борише

На Црном Врху, Церу, Куманову.

У нама су срца витезова,

Који створише земљу ову.

Па ако нас судба кобна

Скрха и смрви,

И пређе преко наших тјелеса

И мора крви,

Мртва срца и тад ће да бију

За те, домовино,

ЗА ЈУГОСЛАВИЈУ.

Нисам богат, немам двора

Нити двора, нити блага,

Али живот за те даћу.

Домовно драга.

Крека—Тузла

МИЛАН СТЕФАНОВИЋ

Brat Ivan Kovač pedesetgodišnjak

Načelnik Saveza Sokola K. J., brat IVAN KOVAČ, navršio je prošle subote pola veka plodnog života, koji je skoro ceo posvećen radu u sokolstvu.

Brat I. Kovač rođen je 8 marta 1891 godine u Ljubljani, gde je završio učiteljsku i višu pedagošku školu. Njegova služba pre rata bila je na Gradanskoj školi u Ljubljani, a posle rata u mornarici u Denoviću, Dubrovniku i sada u Beogradu, u Ministarstvu vojske i mornarice.

Danas, od 1939 godine, vodi brat Kovač celokupno tehničko voćstvo u najvećoj telovežbenoj organizaciji kod nas, u sokolstvu. Njegovim zauzimanjem, njegovom čvrstom voljom, voden je taj rad i danas, kada se svugde, u svim udruženjima i organizacijama, zbog vanrednih događaja u svetu, oseća priličan zastoj. Zahvaljujući njegovoj energiji, njegovoj spremnosti i gotovosti, naši redovi podižu glave, jer na čelu tehničkog rada vide čoveka spremnog i odlučnog, pa znaju da će taj posao biti odlično završen.

Čestitajući bratu Kovaču pedeset godišnjicu života, čitavo jugoslovensko sokolstvo mu želi da još dugo istraje na svom mestu, u neumornom radu, koji je baš ove, nadasve važne, sokolske i nacionalne godine, dao toliko zdravog ploda i vidnih rezultata. Mi smo već u više mahova istakli, koliko se razvio u poslednje vreme tehnički rad u našem sokolstvu, a čitava naša javnost je svedokom narodno-odbrambene delatnosti, zbog koje je ugled sokolstva toliko porastao. Za sve to jednu od glavnih zasluga ima brat Kovač, koji čitavo svoje slobodno vreme posvećuje svojoj nada sve važnoj i uzvišenoj ulozi u sokolskoj organizaciji; ubeden da time na najbolji način ispunjava nacionalne dužnosti, u ovim sudbonosnim trenucima. Skromnost brata Kovača je poznata, tako da mu verovatno neće biti prijatne ove naše pohvale. Ali držimo, da baš u današnjim vremenima treba javno isticati savesne radnike, neumorne organizatore i nepokolebljive borce, da posluže kao primer ostalima!

Bratu saveznom načelniku, Ivanu Kovaču, upućujemo naš sokolski: Zdravo!

IVAN SEDLAČEK

SOKOLSTVO I ZADRUGARSTVO

Zadrugarstvo je ostvarenje jednog novog privrednog i socijalnog sistema, koji će se u nedalekoj budućnosti proširiti čitavim svetom, kao najpravedniji sistem gospodarskog shvaćanja.

Sokolstvo i zadrugarstvo su tako usko povezani, da jedno bez drugog ne može. Sokolstvo naročito utiče na bopšte podizanje našeg jugoslovenskog čoveka, ali, pored nacionalnog, moralnog i fizičkog vaspitanja, ono treba da doprinese i ekonomskom napretku.

Sokoli žele i rade da svoj narod u svakom pogledu unaprede, a pošto je zadrugarstvo najbolji i najčistiji put za rešenje tih pitanja, vidimo da su baš sokoli najveći pobornici zadrugarstva, i njegovih saradnika.

Dok su sokoli u glavnom

suvereni hrvatski teritorij; da nije uopšte bila hrvatski teritorij i da je od vajkada pripadala tuđoj državi?!

Odgonetka je na dlanu: Posle ujedinjenja se šušlaj raspisao protiv Srba, protiv Slovena, protiv demokratije i protiv slobodarstva. Stao je da se naprotiv zalaze za najseparatističiji i najreakcionarniji rasizam, — što je samo logična posledica njegovog ranijeg rada, za račun svih onih, koji hoće da nas poseraju i progutaju. A za frankofurtimaše je to najvažnije! I samo zato, što je protivnik slovenstva i jugoslovenstva, — taj dojučerašnji »renegat i nečasni iskrivljivač hrvatske istorije«, postaje — »otac hrvatskog nacionalizma«!

Milo nam je ipak, da u čitavoj toj mistifikaciji ne učestvuju više listovi HSS, tako da na pr. »Hrvatski dnevnik« nije ni zabeležio godišnjicu šušlajevе smrti. Jer drugo je stanovište prema načinu, na koji je šušlaj poginuo; a drugo je šušlajeva ideologija, rad i moral. U prvome se možemo složiti svi; ali ovo drugo je čisti frankofurtimaški specifikum!

do sada saradivali u zadrugama na korist celine, bez obzira na veru i pleme, sada prenašaju svoj zadrugni rad i u sama svoja društva, pokazujući da je i zadrugarstvo, uz ekonomsku korist, potrebno međusobno poverenje, kao i pravi sokolski duh, da bi plemenita zadrugna ideja sazrela u dušama i srcima svih poštenih sinova naše lepе Jugoslavije.

Ove su misli potakle stare sokolske borce u Splitu da osnuju »Sokolsku štednu i kreditnu zadrugu« koja — kako se može da razabere iz mesečnih prikaza stanja u našem listu — pretstavlja

Zadrugari i zemљорадници за соколство

Пишу нам из Велике Кикинде: У нашем месту успешно ради Земљорадничка обласна житарска задруга с. о. Ј., у којој су учлањени сељаци у већини, а нарочито соколи. Недавно је задруга издала окружницу на задругаре, у којој говори о разним питањима, па на концу каже дословце следеће:

„Како соколство врши једну од најважнијих мисија, културно, морално и физичко подизање нашег народа, а ми пак привредно и социјално, па да би успех био што већи, ПОТРЕБНО ЈЕ ДА СЕ ТЕ ДВЕ ИДЕОЛОГИЈЕ, СОКОЛСКА И ЗАДРУЖНА, У СВОЈЕ РАДУ ВИШЕ ПОМАЖУ. „Васпитати народ и бранити границе крваво стечене“, то је соколска парола, а то је парола свих поштених и добронамерних грађана наше дичне Југославије. То је парола и наша, те зато ТРЕБА ДА СМО ШТО ВИШЕ НАС ЗАДРУГАРА СОКОЛИ. Бити уједињени сви, потребно је да нас више него икада. Стога ПОЗИВАМО СВЕ НАШЕ ЗАДРУГАРЕ, ДА СЕ ШТО ПРЕ И У ШТО ВЕЋЕМ БРОЈУ УЛИШУ У СОКОЛСКЕ РЕДОВЕ, да што више сарађују са нашим соколима, јер ће тиме показати да су свесни

zbilja jedan mali, ali siguran novčani zavod. Postanak ove zadruga u našem sokolskom Splitu od neprocenjive je vrednosti za našu braću.

Naš blagopoć. Kralj Ujedinitelj kazao je sledeće: „Danas više nego ikada treba da je svakom jasno, da je zadrugarstvo najzdraviji oblik privrednog održanja i društvenog napretka“ a mi moramo stupati putem, koji nam je On pokazao.

Sokolstvo i zadrugarstvo u Jugoslaviji moraju uporediti da se šire, jer su to danas dve najpreče narodne potrebe.

Petrić A. Ljubomir

zadrugari i да имају смисла за заједнички рад. Јер, као што смо већ рекли, само што тешњом сарадњом може се доћи до потпуног успеха“. Нека ово послужи и осталима за пример!

ГЛАСОВИ ШТАМПЕ

„Народна одбрана“ пише о онима који су поткопали дух у народу, и овако их облежава:

„Поред духа времена на разарању народа радили су многи, видљиви и невидљиви, непријатељи. А народни непријатељ је сваки онај, који је у народ уносио безбоштво и етички материјализам; и онај који је на било који начин обесвећивао народне светиње и ниподаштавао народне идеале; и онај који је исмеђавао главну народну прошлост; и онај ко је у његову душу уносио семе разврата; исто и онај који се обогатио од народних напора и завађао га и разједињавао безидејним партизанством; и они који су се духовно однарођавали, да би за положаје и богатства служили као камуфлажа страним силама.

Наше је да томе свему супротставимо своју снагу, своје вредности, и своја прегнућа. Више него икада данас је потребан скупан напор најбољих, да се очува све оно што смо наследили од предака“.

Kako u svojoj službi, tako i u sokolstvu, brat Kovač ostavlja trag vrednog, agilnog čoveka, — službenika i sokolskog borca. Kod nas je u sokolstvu poznat kao odličan sastavljač vežbi. U tom svom radu uvodi potpuno novi smer, kojega toplo pozdravljaju svi, pa čak i naši učitelji, Česi. Njegove vežbe izrađuju se sa oduševljenjem i lakoćom.

Из Ч. О. С.

У издавачкој књијници Ч. О. С. изашле су три књиге и то „Гласна Др. М. Тирша“, писана од брата Хелцера, члана Тиршевог предњачког збора и доцнијег начелника Сокола у Брну. Књига је графички лепо уређена. Друга је књига „О самоуправљању соколског нараштаја“, од познатог соколског писца брата Л. Јандасека, а трећа „Зборник народних песама походног ритма“, које је сабрао бр. Х. Бим. Све три књиге по својој садржини и намени много допринеле богатству соколске литературе Ч. О. С.

Први заменик старешине Ч. О. С. бр. Др. К. Шанер, навршио је 60 година свога плоднога живота. Пре светскога рата био је соколски активан у Брну а после рата у Прагу. На свесоколским слетовима 1926, 1932 и 1938, био је прочелник слетских изложбених отсека. Сада је врло активан старешина Сокола I на Смихову.

У жупи Јана Махала (Моравска) год. 1940 друштвени предњачки положило је 94 чланица и 92 најстаријих нараштајки а а жупски предњачки испит 34 чланице и 6 нараштајки. Овим је жупа добила свега нових помоћних предњачкиња 128 и предњачкиња 98.

На утакмици Ч.О.С. најбољих вежбача у слободним стартовима на справама и у простим вежбама у Брну, врста моравских жупа победила је са 330.08 бодова врсту чешких жупа, која је добила 323.06 бодова. Врсте су имале по 9 чланова са водни-

ком. Првак ових утакмица је бр. В. Барош из Прерова са 57.09 бодова, други Ј. Гајдош из Брна са 57.07 бодова, трећи Ј. Павелка из Прерова са 56.05 бодова. Сви из Моравске.

По наређењу лекарског одбора Ч.О.С. свака јединица дужна је имати прочелника лекарске секције, лекара, или друго подесно лице: приручну апотеку а има да се брине за хигијену вежбачких просторија и вежбача.

Просветни органи у Ч.О.С. добили су нове напредне правилнике за што ефикаснији просветни рад. М. Вјћ.

РАД СОКОЛСКОГ ДРУШТВА ПАНЧЕВО

После годишње скупштине су конституисани сви одбори и припремљен план рада. 16 фебруара старешина бр. Сковран, са члановима управе, посетио је Овчу, у циљу организовања соколске чете, а бр. Сковран и браћа Контити, Пилетић, Патић, Мијатовић, Ристић, Влајнић и Влајковић посетили су Долово, где је организована нова чета са претседником општине, бр. Главонићем, на челу. Истог дана је бр. др. Штунф одржао успешно предавање: „Духовни елемент у физичком васпитању“ пре подне за чланство и наставнике — васпитаче, а по подне за нараштај. На преподневном предавању говорио је бр. Сковран о значају и идеологији соколства, а проsvетар бр. Лукачев о хармоничном одгоју омладине.

Kratke vesti iz našeg sokolstva

Sokolsko društvo Sinj održalo je svoj uobičajeni godišnji ples, koji je uspeo u svakom pogledu kao i dosadašnjih godina, materijalno i moralno, bolje od svih drugih plesova koji su se u ovogodišnjoj pokladnoj sezoni priredili u Sinju. A tako isto i kralbuljni ples na zadnji dan poklada, premda su bila još druga dva iste večeri. Ta dva sokolska plesa održana su u mesnom Oficirskom domu pošto je sokolana ustupljena našoj narodnoj vojsci za vojne potrebe. Svaka čast u pravu Oficirskog doma u Sinju koja je ovim još više utvrdila postojeće bratstvo sokolstva i vojske.

Sokolska četa Kovač, društvo Kotor, održala je dne 1 marta uspjelu zabavu sa plesom u korist Zimske pomoći, koja je bila rekordno posjećena. Zabavu je otvorio starešina čete, brat K. Matković sa zanosnim govorom. Zatim je slijedio program, sa recitacijama i pozorišnim komadom, koji je izveden na opšte zadovoljstvo. Po svršenom programu razvio se ples.

Sindika

Prosvetni odbor sokolske župe Celje je zbral ves sokolski periodični tisk in ga poslal kot potujočo razstavo po župnih edinicah. Doslej so razstavo priredila društva Zidani most, Radeče, Sevnica, Rajhenburg in Krčko. Sedaj je razstava v brežiškem okrožju.

V već edinicah celjske župe ima naraščaj svoji lastne Naraščajске odbore, ki se udeležujejo v okviru društva prav zadovoljivo. Da se uskladi ta mladinska akcija so se navezali sliki med naraščajskim odbor posameznih društv v župi. Naraščaj si je račrtal v program tudi nekaj skupnih akcij.

Sokolsko društvo u Bijeloj priredilo je vrlo uspjelu zabavu sa igrankom. Na programu su bile komedije: „Pardon, udovice“ i „Svetski rat“, od Branislava Nušića, koje su diletanti odlično izveli na opšte odobravanje publike koja je svaku tačku programa spontano pozdravila. Osobito se istakla braća Ivo Mirković i Josip Degon.

Soko

Načelnništvo Sokolskog društva Sarajevo—Matica počelo je sa održavanjem prednjačkih tečajeva, u cilju povećanja prednjačkog kadra. Tečaj vodi načelnik, brat Kovačević, a pohada oko 15 braće, koji će na koncu polagati ispit. — Naraštajski odbor i dalje marljivo uređuje i izdaje „Zidne novine“. Poslednji broj pored ostalog donosi i članak o Aleksu Santiću. — Kategorije vežbača sve više se pojačavaju. Kako je u članskoj kategoriji već preko 150 vežbača, to je načelnništvo podijelilo tu kategoriju na dva dela.

Sokolsko društvo u Vlasenici počelo je odmah posle ujedinjenja akcijom za gradnju reprezentativnog sokolskog doma. Sa gradnjom se počelo 1937 g. Zgrada je već pod krovom, ali za unutrašnje uređenje potrebno je još oko 100.000 dinara, pored u treženih 170.000. Dom je dug 35 metara, ima veliku salu, vežbaonicu i pet drugih prostorija, a podiže se u spomen Kralja Aleksandra.

Izdašnu pomoć je dala Banska uprava u Sarajevu, koja svake godine predviđa u budžetu pripomoć u tu svrhu, a bilo bi poželjno da i država pomogne dovršenje zgrade, tim pre što bi u domu imala mesta i ostala nacionalna i kulturna društva i ženska stručna škola.

Nova sokolska jedinica osnovana je u Kulen Vakufu, nastojanjem poznatog sokolskog radnika, brata Vjačeslava Baratinškog, koji je nedavno premešten

Sokolaska pripravnost u četi Gorajdevac kod Peñi

u Kulen Vakuf iz Banovine Hrvatske. Prigodno predavanje, na osnivačkoj skupštini, održao je brat Baratinški, pa je izabrana prva uprava, u kojoj su braća: Mustafa Kulenović, V. Baratinški, B. Došenović, N. Kasteljanov, S. Vladetić, M. Džigumović, Dr. M. Arhangelski i dr. Poseban otek nove jedinice osnovan je u omladinskom selu Dževar Vakufu, sa br. M. Pilićem na čelu. Nova sokolska jedinica u Kulen Vakufu broji preko 20 vežbača a i lep broj članova nevezbača.

Sokolsko društvo u Jarokvucu čim je osnovano formiralo je diletantsku grupu, koja vrlo uspešno radi čitav niz godina, nastupajući sa oдабраним програмом. Tako su do sada prikazana pored ostalih dela, gotovo sva dela Branislava Nušića. Prošlu godinu najlaost došlo je bilo do malog zastoja. Na vanrednoj skupštini 30-XI 40, župski delegat, Petar Lobjanić, proveo je uspešno reorganizaciju društva. Izabrana je nova uprava, na čelu sa preduzimljivim bratom Pavlović Jovanom, i rad je otpočeo u svima granama. Pored ostaloga dolazi podizanje doma. Sokolski narodni univerzitet radi, pokrenuto je pitanje analfabetskih tečajeva i dr. Diletantska trupa je sa novim poletom nastavila svoj rad 8 januara uspešno je prikazala komad: „Porodica Blo“, od Ljubinke Bobić, i ponovljen 8 februara uz sudelovanje i same autorke. A 12 februara prikazan je u Kovacici, opet uz sudelovanje autorke. Glavne uloge тумачили су: Дара Петрић, Босиљка Кнежевић, Светозар Букуров и Милан Михајловић, који је команд режирео.

Sokolsko pozorište iz Novog Bечеја gostovalo je 9 marta u Velikoj Kikinji, i izvelo lepu kulturnu manifestaciju. U odličnoj režiji br. Milorada Majinog, ranijeg poznatog pozorišnog umetnika, prikazana je, pred lepm brojem publike, poznata Nušićeva komedija „Свет“. Glavnu ulogu igrao je br.

Majin, čija se igra mnogo svidelela publici, jednako kao i igra sestre, Natase Nešović-Majin. U ostalim znatnijim ulogama zapazeni su sestre Mara Savić i Milka Lalić.

U odmoru su na otvorenoj sceni izvršeni otpozdravi. Prvi je uzeo rec staršina, br. dr. P. Bojanić, koji je izrazio radost kikinjskih sokola što je do ovog gostovanja došlo. Br. dr. Janošević, staršina društva, iz Novoga Bечеја se zahvalio, ističući da ova

Sokolaska pripravnost u četi Gorajdevac kod Peñi

uzajamna gostovanja znače buktinu nacionalne svesti u ovim krajevima. Oni koji ne razumevaju osećaje jednog junackog naroda, uveriće se u njegovu snagu, ako treba.

U četvrtak, 6 o. m., održana je tradicionalna večera sokolskog pozorišnog oteka, kojoj su prisustvovali i br. dr. Bojanić, Tirić, dr. Sindik, dr. Brančić i drugi. Za vreme večere održao je nekoliko lepih govora.

Sokolaska četa u Gorajdevcu — Peñi pored svih tешkoћа активно radi, pa je 9 o. m. imala prvo pretходно proleћne gaђanje, koje je okupilo i mladiće iz graђanstva, te je učestvovalo i 26 obveznika prazn. teчаја — obavezног телесног васпитања. Условe су испунили 26 чланова Чете, (од 34. колико је учествовало) и 8 из грађанства. — Са младимa није вршена предходна обука из наставе за гађање, па је интересантно напоменути, да су они прва објашњења на стрелишту брзо схватили и одлично гађали. Испуњено је 167 метака, са 108 погодака у бојној и школској мети.

Sokolaska četa Tesliћ—Bariћ, društvo Tesliћ održalo je prvo pokladno sјelo 1 marta u prostorijama gostione pokojnog Lipiћа Душана бившег старешине ове чете. Посјета је била необично велика од стране чланства и пријатеља соколства. Од стране матичног друштва била су браћа: Козомарић Свето, Капић Ивет и Маркочевић Бранко. Чета је много захвална пored осталих и брату Савковићу Бошкy, који је уступио бесплатно просторије за састанке и одржавање седница, јер чета нема својих просторија. Приход је био врло добар, и предат је фонду за градњу соколског дома.

Марјановић В. Стојан

Заједничка приредба Сокол. друштва Сивац, Кула и Црвенка, одржана 1 marta у Црвенки, успела је у сваком погледу. То је друга заједничка приредба

ова три друштва у овој години. Као и прва у Кули, и ова је била прожета искреном братском слогом. Дилетантски отсек друштва Сивац са великим успехом је дао позоришни комad: „Кнез Иво од Сембелије“, од Бран. Нушића, и шалу „Проситба“ од Чехова, срдачно поздрављен од бројне публике. Исто одобравање намењена су и браћи и сестрама који су извели неколико ванредно успешних симболичних вежби. — Затим је следила веселица. Наредна заједничка приредба одржаће се у Сивцу.

Овакве заједничке приредбе допринеле су много на подизању националног духа и соколске сvestи. За препоруку је и осталим братским јединицама да се угледају на браћу Сивчане, Куљане и Црвеничане.

П. К.

Prosvetni odbor Sokolskog друштва у Банатском Карађорђеву, под управом брата Неда Кузмановића, развио је живу акцију да се у друштву ојачају позоришна секција, која ће у току године приредивати позоришне претставе. На програму налазе се комади наших и страних писаца. Низ претстава отпочео је приказом „Ожалошћене породице“, од Нушића, 2 мarta. Главну улогу играо је брат Н. Кузмановић, а остале улоге с. В. Адамов, бр. П. Станков, М. Дракулић, М. Радаковић, В. Гарчин, О. Угарчина, с. М. Прерадовић, Љ. Станисављевић, М. Агаба, Љ. Станков, Ј. Кузмановић. Комад је био врло добро приказан пред прелуном салом Соколског друштва. Нарочито се свидео брат Н. Кузмановић и П. Станков. Успех моралан и материјалан изнад сваког очекивања.

Б. Думић

Омладинска секција сок. друштва Петровград „Матица“ ушла је још прошле године нараштајске „Дебатне вечери“, на којима је омладина расправљала о разним питањима соколског и националног садржаја. Интересовање је било велико. Овогодишњи дебатни састанак почео је уводним предавањем брата Н. Брзакa, са темом „Планинарство и соколство“. Било је присутно 150 слушаљаца. Предавач је бацно летимичан поглед од Триглава преко Камнишких Алпа на Велебит и Динару а од њих на Дурмитор Шару и

Копоник, и остале лепоте наше домовине. Између осталог је рекао: „Као што је потребно да упознамо самога себе, тако је исто потребно да упознамо своју отаџбину и њене природне лепоте. Природа је неисцрпан извор врлина, богатства и разноликости. Она нас учи како да живимо и радимо. Нема савршене гимнастике од планинарства“.

„Предавање је било праћено сликама на пројекционом апарату, које су дочаравале и употпуниле предавачево излагање.“

С. Матић

Sokolско друштво у Качанику је решило да се ове грађевинске сезоне приступи подизању и другогa дела дома. Први део је већ стављен под кров. — Старшина друштва брат Владимир Анжловар, инжењер, прочитао је на првом састанку окружницу о трезвености.

Вуч. Лабудовић

Sokolско друштво Дероње, Дунавска бановина, приредило је успелу забаву, на којој су соколи дилетанти приказали комad „Зулумћари“, од Ђоровића. У комаду су се особито истакли браћа и сестре: С. Купусинчева, М. Даниловац, Н. Тирић итд. Учествовала је и гђица Наташа Павловић, радиопевачица из Београда. Посета је била одлична.

Sokolско друштво Zemun Matica priredilo je u subotu, 8 marta, uspeļu zabavu u prostorijama Narodnog doma Kralja Aleksandra, koju je posetio veliki broj sokola i sokolica i prijatelja sokolstva. Primećen je veliki broj narodnih nošnjih iz svih krajeva naše domovine. Zabava je protekla u najboljem raspoloženju do kasno u noć.

I. S.

Sokolско друштво Stari Sivaц održalo je tokom posljednja tri meseca niz uspehliх priredaba: doček obeju novih godina, zabavu na Bogojavljenje, dan Sv. Save itd., kom prilikom je diletantska секција izvela nekoliko odličnih prigodnih komada, a nastupili su i vežbači. Друштво је наступило и на заједничкој приредби Sokola Crvenke и Kule, u Crvenki sa komadom „Ratnikova mati“. Po drugi puta је наступило u Crvenki 1 o. m., kada је dalo „Kneza Ivu od Semberije“ i „Prosidbu“, također sa mnogo uspeha. Treća priredba održaće se u Starom Sivcu, u toku marta, za koju се врше велике pripreme.

J. Kolić, naraštajac.

Jedno rešenje Upravnog Suda

Upravni sud u Zagrebu, u svom II veću, sastavljenom od predsednika, Matije Gašparca, i sudaca: Vinka Vlatkovića, Stjepana Galovića, Dr. Vladislava Jakovca i Dr. Pavla Bolfeka, doneo je presudu u predmetu tužbe Dragutina Dužanec, školskog sekretara iz Zagreba, protiv rešenja bana Banovine Hrvatske, od 27 novembra 1940 g. u stvari otpusta iz službe; pa je rešenje poništio.

Dragutin Dužanec je, nakon 18 godina službe, bio otpušten, nakon što je pre toga bio premešten u Norđić selo, 22 km udaljeno od sreza, gde nema ni stana ni lekara, u trenutku kada se teško bolestan nalazio u bolnici. Presuda kaže, između ostalog:

„Iz ovoga proizlazi, da je tužitelj blagovremeno izvijestio svog neposrednog starješinu, da je spriječen nastupiti i vršiti svoju dužnost i da je taj svoj izo-

stanak i opravdao, dakle učinio sve ono, što mu u tom slučaju nalaže propis iz § 83 č. z. Tužitelj nije bio dužan ni da nastupi ni da vrši svoju dužnost, kad to uslijed bolesti nije mogao, jer se od nikoga, pa ni od službenika, ne može tražiti, da čini što je nemoguće. — Kad pak nema dužnosti, nema ni povrede dužnosti, dakle krivice, koja je bitni rekvizit za primjenu § 104 toč. 9 č. z.

Nema dakle, po nalazu suda, u spornom slučaju krivice tužitelja, što se u zakonom propisanom roku, nije javio na dužnost, pa prema tome nije nastupio ni slučaj prestanka službe po § 104 toč. 9 č. z.

Svi ostali stranački navodi pravno su irelevantni za prosuđivanje sporne stvari“.

Veselim se zbog brata Dužaneca, koji je stari sokolski radnik

Rezultati VIII Saveznih smučarskih utakmica Saveza Sokola KJ., održanih u Kranjskoj gori i Planici, 1 i 2 februara 1941

Osmo savezne smučarske utakmice čine uvod u svečane priredbe jubilarne godine punoletstva našeg Uzvišenog Starešne. Usled nejasnog i nesigurnog vremena i gospodarskih prilika u kojima živimo nisu se ove zimske igre mogle održati u širem opsegu. Sve utakmice morale su biti održane u jednom i po danu. Razumljivo je da tako kratko odmereno vreme nije moglo biti na korist utakmica. Klasična trka na 18 km morala je da izostane, a baš ta trka uvek je privukla brojne takmičare kao najbolje merilo izvežbanosti i istrajnosti. Sva je priredba bila ovisna o dolaženju vlakova u Kranjsku Goru, koji dosta kasno stižu. Nekoji vodnici nisu vodili dovoljno računa o kratko odmerenom vremenu i nisu sa voza odmah odveli svoje takmičare na takmičilišta, nego su dopustili da se prvo razmire.

Najveće teškoće zadavale su pak nepotpune prijave. Jedinice ili župe prijavile su jedne takmičare a poslane druge. Gdekada opravdavaju takav postupak opravdani razlozi, no dužnost je vodnika, da na takve izmene odmah upozori vočstvo takmičenja, ili vode pojedinih nastupa u slučaju kratkoće vremena kao što je to bio slučaj u Kranjskoj Gori, da bi se imena takmičara odmah ispravno unela u listine. Nade li se stoga u skrižaljci uspeha ime nekog takmičara, koji uopšte nije takmičio, ili ako se ne nade ime nekoga koji je takmičio, — ima se to pripisati navedenoj činjenici. Ogoromi broj prijavljenih takmičara ponova pruža dokaze da takmičarski red za savezna takmičenja treba preinačiti. Ovogodišnje savezne utakmice u stvari nisu bile samo smučarske utakmice nego pravi sokolski smučarski slet, za koji su potrebne mnogo opširnije pripreme. Župa Kranj, kojoj je priredba bila poverena, izvela je organizaciju u smislu opšte štednje sa što manjim brojem stručnog osoblja, i požrtvovano. Braća Bogotaj Tone, Praprotnik Martin, Ovsenk France, Šijanec Stane i ostala braća, koji su u cigla četiri dana pod vodstvom iskusnoga brata Sege Borisa pripremili sve pruge zaslužila su puno priznanje. Sve pruge su pripremili u tvrdom, zamrznutom snegu a kako je preko noći pao nov, suv sneg, morali su ih poslednji dan ponova preurediti. Ipak su sve pruge bile dobro trasirane i nikakvih pritužba u tom pogledu nije bilo. Povodom VIII. smučarskih utakmica Saveza SKJ bila je izdana svečana revija sa dvima najvažnijim uputstvima za utakmicu članicama iz sokolskog smučar-

stva od opšte zanimljivosti. I potrebne razglednice su bile otštampane. Te razglednice sa posebnim poštanskim žigom koji je taj dan na pošti u Kranjskoj Gori i Planici bio u upotrebi, biće za mnogoga draga uspomena. Revija je svojom opremom požela puno priznanje. Opština Kranjske Gore sa svojim predsednikom, g. Budinekom, i sa tajnikom društva za promet stranaca, g. Pečarjem Francom, bila nam je vrlo naklonjena i mnogo je pripomogla lepoj izvedbi utakmica.

PREDSTAVNICI VLASTI I UDRUŽENJA
Gospodina Ministra vojske i mornarice zastupao je pukovnik g. Milan Kocić, komandant I. planinskog puka iz Škofje Loke, gospodina Ministra za fizičko vaspitanje naroda g. Dr. Veljko

Narančić iz Beograda, komandanta dravske divizijske oblasti general Janež iz Ljubljane, bana dravske banovine sreski načelnik dr. Ivan Vrečar iz Radovljice; Slovenski zimsko-sportski savez brat Žabkar Jože iz Jesenica; podsavez brat Vovk Pero iz Jesenica; opštinu Kranjske Gore g. Budinek. Također su bili zastupani komandanti andarmerije i graničara.

SVEČANOSNI DEO
Nakon dolaska voza, u 15.10 časova, svrstala se je ogromna množina smučara na peronu stanice a savezni načelnik, brat Ivan Kovač proglasio je početak utakmica na što je I. zamenik starešine saveza, brat dr. Vladimir Belajčić, svojim govorom oduševio takmičare za plemenitu borbu u telesnovaspitnom i nacionalno-odbranbenom smislu.

*** PRIJAVE PO ŽUPAMA.**

Mesto župe	Članovi			Članice			Muški nar.			Ženski nar.			Ukupno
	Izvidnice	Veleslalom	Skokovi	Izvidnice	Veleslalom	Smuk	Izvidnice	Velesl.	Skokovi	Izvidnice	Velesl.	Smuk	
1. Beograd	3	9	1	—	—	3	1	6	—	—	—	—	31
2. Celje	4	12	—	—	1	1	3	7	—	—	2	—	44
3. Ljubljana	6	9	—	1	4	—	5	12	2	1	—	1	67
4. Maribor	2	13	2	1	3	2	1	8	—	—	2	—	42
5. Novo Mesto	2	3	—	—	—	—	1	5	—	—	—	—	17
6. Sarajevo	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
7. Sušak	1	6	1	—	—	—	1	3	—	—	—	—	15
8. Skoplje	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
9. Varaždin	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
10. Zagreb	1	5	2	1	4	—	1	4	—	—	—	—	24
11. Kranj	18	93	34	7	13	10	21	113	38	7	10	21	491
	40	157	40	10	25	16	34	158	40	8	14	22	748

UČESTVOVANJE PO ŽUPAMA

Takmičarske grane	Beograd				Celje				Ljubljana				Maribor				Novo M.				Sarajevo				Sušak				Skoplje				Zagreb				Kranj				Poništen ili odstupio	Ukupno
	Članovi	trka	izvidnica	trka	izv.	Članice	štafeta	Članice	štafeta	Članovi	veleslalom	M. nar.	16—18	trka	izv.	Članice	štafeta	Članice	štafeta	Članovi	veleslalom	M. nar.	16—18	trka	izv.	Članice	štafeta	Članice	štafeta	Članovi	veleslalom	M. nar.	16—18	trka	izv.							
Članovi — trka izvidnica	3	1	2	2	—	—	—	—	—	2	1	1	—	—	11+2p	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	71						
M. nar. 16—18 trka izv.	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36							
M. nar. 14—16 trka izv.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36							
Članice — štafeta	—	—	1	—	1+2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6+1p	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28							
Z. nar. — štafeta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7+2p	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23								
Članovi — veleslalom	3	6	3	6	—	—	—	—	—	2	4	6	—	1	63	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	108								
M. nar. 16—18 — velesl.	3	8	4	7	—	—	—	—	—	4	—	2	—	1	48	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	78								
M. nar. 14—16 — velesl.	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	46	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54								
Članice — veleslalom	—	—	4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20								
Z. nar. — veleslalom	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10								
Članice — smuk za poč.	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16								
Z. nar. — smuk za poč.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22								
Članovi — skokovi	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25								
M. nar. 16—18 — skok.	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8									
M. nar. 14—16 — skok.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18									
Ukupno:	20	23	28	23	15	7	15	0	8	378	20	553																														

USPESI*

Članovi, trka izvidnica na 12 km sa streljanjem i nošenjem 10 kg teškoga tereta

Prijavljenih 40 izvidnica
Nastupilo 27.
Na cilj prispelo 23.
Pogodilo balon 10 izvidnica

Mesto župe	Društvo	Ime	Vreme	Spribr.	Tač.
1. Kranj	Gorje Mojstrana Mojstrana	Žemva Lovro Klančnik Alojz Klančnik Gregor	48.21.4	pogod.	100
2. Kranj	Bl. Dobrava	Kersnik Vlado Zupančić Ciril Selan Jože	55.49.4	pogod.	86.6
3. Kranj	Rateče—Planica	Kerštajn Andrej Rožič Jenez Kopavnik Alojz	52.02.0	57.02	84.8
4. Kranj	Škofja Loka	Crnobori Drago Primožić Fran Kranjc Anton	53.07.0	58.07	83.2
5. Kranj	Zirovnica— Breznica	Pintar Joža Prešern Polde Sajovic Fran	58.54	pogod.	82.1
6. Maribor	Maribor	Krenjičič Leop. Legvard Vlado Kramaržič Fran	54.	59.	81.9

* Uspeši objavljeni u ovome članku zvanični su uspeši ovih utakmica Saveza SKJ.

7. Ljubljana	Bloke	Švigelj Miran Lavrič Lojze Stojan Ivan	1.02.19	pogod.	77.8
8. Kranj	Radovljica	Dežman Anton Fajdiga Janko Snoj Franc	57.36	1.02.36	77.0
9. Beograd	Beograd I.	Barac Franjo Vit Rudi Planinc Edvard	57.51.2	1.02.51.2	76.8
10. Kranj	Bled	Rus Janko Poljanec Jernej Valušnik Franc	59.27.4	1.04.27.4	74.3
11. Kranj	Kranj	Kodrič Rudolf Potušek Avgust Ruter Edvin	1.04.33.3	pogod.	74.0
12. Maribor	Maribor	Burnik Jože Rozin oman Črnčec Ivan	1.01.09.4	1.06.09.4	73.0
13. Kranj	Boh. Bistrica	Hodnik Franc Rupnik Drago Kurzveil Vinko	1.01.14.4	1.06.14.4	72.8
14. Kranj	Stražišče	Gros Franc Bajželj Pavel Oman Ivan	1.05.59.1	1.10.59.1	68.0
15. Novo Mesto	Novo M. Prečna	Dular Branko Dular Zdenko Krevs Rudolf	1.07.21.0	1.12.21.0	67.0
16. Novo Mesto	Novo M. Mirna peč Novo M.	Stepišnik Roman Osterc Adolf Šilih Niko	1.09.46.	1.14.46	64.7
17. Ljubljana	Ljub. III.	Boltavzer Bog Praprotnik Jože Puc Vladimir	1.11.04	1.16.04	63.5
18. Celje	Celje	Tratnik Karol Stegu Svetozar Stoklas Ernest	1.11.49.4	1.16.49.4	62.9
19. Sarajevo	Rajlovac Kalinovik	Knap Leo Milinković Branko Daberer Hubert	1.13.20	1.18.20	61.7
20. Kranj	Bled	Hudovernik Mat. Torkar Anton Šori Stanko	1.19.05	pogod.	61.0
21. Sušak	Sušak	Vičić Ivan Koprivnikar Alb. Sertić Ivan	1.24.29	1.29.29	54.0
22. Beograd	Beograd IV	Hemt Anton Radenković Živ. Špiček Dragutin	1.34.06	pogod.	51.0
23. Beograd	Beograd IV.	Nikolić Milorad Mijatović Dušan Maročić Jovan	1.53.26	1.58.26	40.8

MUŠKI NARASTAJ — OD 16—18 GOD. TRKA IZVIDNICA NA 6 KM SA STRELJANJEM

Prijavljeno 24 izvidnice.
Nastupilo 14.
Na cilj prispelo 12.
Balon pogodilo 2 izvidnice.

Mesto župe	Društvo	Ime	Vreme	S odbit.	Tačaka
1. Kranj	Behinjska Bistrica	Vojvoda Franc Kafol Dari Böhm Ferdo	24.40	—	100
2. Kranj	Koroška Bela — Javornik	Kniflic Drago Valentir Ciril Klinar Anton	26.20	—	98.7

2. Celje	Celje I. Celje Mat. Griže	Božić Milan Cajmko Zvonko Čatar Anton	28.20	—	89.2
4. Kranj	Bled	Gogala Anton Zvan Ivan Perc Davorin	29.21	—	85.1
5. Novo Mesto	Novo Mesto Novo Mesto Kostanjevica	Suhi Franc Rotar Rado Rančak Stefan	29.31	—	83.6
6. Kranj	Bled	Janežič Zvonko Dekortič Drago Miculinič Uroš	29.52	—	82.5
7. Kranj	Hrušica	Kaplan Stane Kaplan Ignac Melinc Ivan	31.21	—	78.6
8. Kranj	Bled	Rudovernik Cir. Janša Anton Golc Nace	31.40	—	77.5
9. Ljubljana	Ljubljana I.	Sitar Ciril Milovanović B. Tratnik Stane	32.07	—	76.7
10. Beograd	Beograd	Ljotič Branisl. Lerner Branisl. Nenadović Dobriv.	37.53	34.53	70.5
11. Kranj	Kranj	Sitar Peter Pleško Igor Resman Slavko	38.17.2	—	62.7
12. Sušak	Sušak	Kolar Vlado Dokmanović Bogo Stanič Srečko	54.01	—	45.7

Za pogodeni balon se odbijaju 3 minute.

ČLANICE — ŠTAFETA 3 X 3 KM.

Prijavljeno 10 štafeta
Nastupilo 9.
Prispelo na cilj 9 štafeta.

Mesto župa	Društvo	Ime	Vreme jedinice	Vreme štafete	Tačaka
1. Kranj	Radovljica	Prešeren Tončka Bajželj Ivanka Langus Mira	16.39 14.49 14.47	3. 46.15 2.	100
2. Kranj	Kranj	Nučič Savi Vilfan Milena Florijančič Ančka	17.49 16.15 14.07	48.11 1.	96
3. Maribor	Maribor. Mat.	Černič Bara Mihorko Vida Šentjunc Mira	17.36 15.39 15.15	48.28	95.4
4. Kranj	Radovljica	Novak Štefka Dobravc Rozka Perc Mara	16.46 16.07 15.37	48.30	95.3
Međužupska vrsta	Maribor M. Maribor. M.	Vteč Fanči Zadnik Banica	17.51 17.33	50.42	uspeh nije priznat, jer su 3 tak. nar.
5. Kranj	Bled	Blačnik Bogomila	15.18		
		Čop Zalka Jeme Francka Stare Vera	16.08 20.38 16.01	52.47	87.6
		Kokalj Majda Rus Rezka	15.43 18.07	53.36	uspeh nije ispravan, jer je došla zadnja pešice na cilj.
		Zvan Angela	19.46		
6. Kranj	Tržič	Našič Darinka Konič Zora Lavička Vlasta	19.08 17.11 19.33	55.52	82.8
7. Zagreb	Zagreb	Zavornik Ljub. Hajnid Ruža Pagon Sonja	19.09 23.08 17.52	60.09	77.0

Kao pojedinka je takmičila Černe Jožica — Kranjska Gora, koja je postigla najbolje vreme a to je 13.55 min.

MUŠKI NARAŠTAJ — OD 14 DO 16 GOD., TRKA IZVIDNICA NA 3 KM. SA STRELJANJEM.

Prijavljenih 10 izvidnica.
Nastupilo 14.
Na cilj prispelo 12.
Balon pogodile 3 izvidnice.

Mesto župa	Društvo	Ime	Vreme	Sa pribr.	Tačaka
1. Kranj	Mojstrana	Potočnik Pavel Brežan Valentin Bizjak Aleks.	14.16	zadela	100
2. Kranj	Mojstrana	Urbas Kondi Dernič Boris Razboršek Jože	13.55	15.55	89.5
3. Kranj	Mojstrana	Magnik Marjan Klančnik Ervin Krnarič Pavel	15.05	17.05	83.5
4. Kranj	Bled	Kapus Janko Hudovernik Leo Mejavšek Božo	15.46	17.46	80.3
5. Kranj	Kranj	Napokoj Bogdan Sajovic Jan Plahuta Bojan	16.24	18.24	77.6

6. Kranj	Kranj	Napokoj Miran Pleško Marko Žbogar Janez	16.42	18.42	76.3
7. Kranj	Bled	Miculinič Ulčar Jože Hribar Lado	19	pogodio	75.0
8. Kranj	Stražišče	Bajželj Stanko Križnar Franc Bajželj Tine	18.10	20.10	70.7
	Ljubljana	Bizjak Lado Stadler Boris Urbančič Ace	20.10	pogodio	70.7
9. Kranj	Bled	Reitharek Leo Zvegelj Anton Urh Miha	19	21	68.0
10. Kranj	Podnart	Bešter Joža Pušavec Janez Fagancl Mirko	19.25	21.25	66.7
11. Kranj	Radovljica	Božić Franc Ropret Ivan Rožman Milan	20.17	22.17	64.0

Za nepogodeni balon se pribroje dve minute.

ZENSKI NARAŠTAJ — ŠTAFETE 3 X 2 KM.

Prijavljenih 8 štafeta
Nastupilo 7.
Na cilj prispelo 7 štafeta.

Mesto župa	Društvo	Ime	Vreme pojedinke	Vreme štafete	Tačaka
1. Kranj	Bled	Palhartinger M. Delar Anica Sever Pavla	8.30 9.17 8.29	26.16	100
2. Kranj	Bled	Kapus Ivanka Pernuš Marjanca Miculinič Breda	9.17 8.55 8.08	26.20	99.7
3. Kranj	Podnart	Šušnik Tončka Bešter Marica Finžgar Dragica	9.50 9.11 7.45	26.46	98.1
4. Kranj	Bled	Palhartinger A. Reitharek Janda Pogačar Tinka	8.40 10.14 8.41	27.35	95.2
5. Kranj	Kranj	Lorenc Vera Klasek Nuša Marek Jara	11.06 8.21 9.30	3. 28.57	90.7
6. Kranj	Bled	Stare Vida Vrhunc Lojzika Golc Cilka	9.45 9.59 9.15	28.59	90.5
7. Kranj	Kranj	Stoviček Miša Kodrič Kveta Luin Boža	9.47 10.28 9.35	29.50	88.0
	Kranj	Cilenšek Majda Vidic Slava	10.02 9.38	takmičile kao pojed.	

ČLANOVI — VELESALOM.
dužina pruge 3.000 m. — visinska razlika 250 m.

Prijavljenih 153.
Nastupilo 103.
Na cilj prispelo 103.

Poništen uspeh 7 takmičara.

Mesto župa	Društvo	Ime	Vreme	Tačaka
1. Kranj	Kranjska gora	Kavčič Bojan	3.06	100
2. Kranj	Hrušica	Levstik Lojze	3.09.3	98.4
3. Kranj	Preddvor	Grabnar Ljubo	3.12.2	97
4. Kranj	Hrušica	Legat Srečko	3.13.2	96.4
5. Kranj	Jesenice	Bohinc Ivan	3.15.3	95.4
6. Maribor	Zerjav	Cesar Pavel	3.16.2	94.8
7. Maribor	Guštanj	Plešnik Ernest	3.18	94
8. Kranj	Bled	Rus Janko	3.23.1	92
9. Kranj	Blejksa Dobrava	Kersnik Vlado	3.24.2	91.2
10. Celje	Celje I.	Stoklas Ernest	3.24.3	91
11. Beograd	Zemun — Matica	Kandić Stevo	3.33.3	87.5
12. Kranj	Kranjska gora	Košir Friderik	3.34.1	87
	Hrušica	Razinger Stane	3.34.1	87
	Bled	Florjančič Peter	3.34.1	87
13. Sarajevo	Visoko	Praprotnik Vinko	3.35.2	86.6
14. Zagreb	Zagreb II.	Dvoržak Frante	3.37.1	85.8
	Zerjav	Vodovnik Ivan	3.37.1	85.8
15. Kranj	Bled	Böhm Ludvik	3.37.4	85.2
16. Kranj	Bled	Potočnik Lojze	3.39.4	85
17. Kranj	Krnaj	Luin Slavko	3.40.2	84.6
18. Kranj	Jesenice	Kozjek Vinko	3.40.4	84.2
19. Celje	Soštanj	Dvornik Maks	3.41.2	84
20. Kranj	Bled	Pernuš Polde	3.45	82.4
21. Kranj	Bled	Florjančič Boro	3.45.4	82.2
	Kranj	Balderman Rudi	3.45.4	82.2
22. Kranj	Kor. Bela—Javor.	Rožič Stane	3.47.3	81.9
23. Kranj	Škofja Loka	Mlejnik Miloš	3.49.3	81
24. Ljubljana	Ljubljana I.	Urbas Marjan	3.50.4	80.6
25. Beograd	Beograd I.	Vit Rudi	3.51.4	80
	Sušak	Bekič Josip	3.51.4	80
26. Kranj	Rateče-Planica	Osvald Alojz	3.52.2	79.6
27. Sarajevo	Sarajevo — Matica	Kartal Muhidin	3.55	79
28. Kranj	Kranj	Grohan Franc	3.58.2	78.2
29. Kranj	Bled	Stareš Mirko	3.59.3	77.8
30. Kranj	Kranj	Rotar Lilko	4.01	77
	Boh. Bistrica	Rupnik Drago	4.01	77
31. Celje	Trbovlje	Kus Stevo	4.01.3	76.8
32. Beograd	Beograd I.	Vodopivec Edvard	4.08.1	75
33. Kranj	Jesenice	Mitrovič Panto	4.10.1	74.5
34. Kranj	Boh. Bistrica	Kurzeil Vinko	4.14	73.3
35. Maribor	Maribor III.	Čop Franci	4.16.1	73
36. Kranj	Jesenice	Medja Franc	4.19	71.8
37. Kranj	Radovljica	Štular Klavdij	4.23.2	70.7
38. Sušak	Sušak	Vičić Ivan	4.25.2	70
39. Kranj	Kranjska gora	Pečar Miloš	4.25.4	69.8

(Nastavak u idućem broju)

Majnik Nanda

Događaji oko nas i naša javnost

Poslednji događaji u svetu, a naročito na jugoistoku Evrope i na Balkanu, izazvali su budnu pažnju i u našoj zemlji, što je sasvim razumljivo kada se znade, da se oko naših državnih granica odigravaju važni ratni događaji. Bilo je i raznih alarmantnih vesti, koje ne mogu da nadu terena, nego kod malog broja zbuđenih lica, koji ne razlikuju „vest“, ubačenu iz sumnjivih stranih izvora, od istinskih događaja. Naprotiv tome, ogromna većina našeg naroda, a može se reći i sav naš narod, ostao je nepokolebljiv u svojoj odluci i ubeđenju da se za celokupnost i nezavisnost države založi do najtežih žrtava, verujući, kao i uvek u visoke viteške tradicije naše narodne dinastije, u odlučnost i čast naše junačke vojske, i u jednodušnost svih narodnih slojeva.

Povodom tih alarmantnih vesti, posetili su 7 marta novinari predsednika vlade, g. D. Cvetkovića, potpredsednika g. Dr. Mačeka, koji su im izjavili,

da nadležni sve događaje budno prate i pravilno ocenjuju i da se pri odlučivanju o ovim događajima stalno imaju u vidu naši najviši narodni i državni interesi, nezavisnost i državna celina.

Štampa je takođe jednodušna u isticanju naše budnosti, spremnosti i nepokolebljivosti, da očuvamo najstrožiju neutralnost, da branimo svoj mir; ali još više od svega, da budemo spremni sve žrtvovati za najviše narodne i državne interese, nezavisnosti i celokupnosti!

„Politika“ tom prilikom piše da Jugoslavija ostaje nepokolebljivo verna svojoj politici mira, oslanjajući se na jednodušnost svih slojeva Jugoslavije, koji su u skoroj i davnoj prošlosti dokazali, da su za njih narodna sloboda i državna nezavisnost vredne najvećih žrtava. List kaže, da ne treba podlegati nikakvim zlonamernim vestima, jer

mi ne možemo skrenuti sa puta, koji su nam obeležili istorija i tradicija našeg naroda i države!

Ljubljansko „Jutro“, u članku „Samosvest i pouzdanje“ piše:

„Narod koji je vredan svoga imena, neće u časovima iskušenja ni za tren zaboraviti životne interese. A prvi među tim interesima je potreba samoodbrane, slobode i nezavisnosti, za čije očuvanje nije previsoka nikakva cena... Naša miroljubivost je u službi viših interesa u ovom delu Evrope; ali ona ne može biti sama sebi cilj: niti je to miroljubivost po svaku cenu.“

Mi hoćemo mir u sigurnosti, jer su nezavisnost i državna nepovredivost i nama draže od mira!

Ljubljanski „Slovenec“ kaže, da mi nismo ni fatalisti ni bezbrižni, ali nismo ni bezglavo iznenađeni. „Za državu, koja je bila sagrađena krvlju najboljih sinova, nezavisnost i teritorijalna nedirljivost predstavljaju najviše vidike. Ni posle zadnjih događaja na Balkanu, stanovište naše državne politike nije promenjeno.“

Zagrebačke „Novosti“ objavljuju članak, „Jugoslavija hoće mir“, koji završava:

„Činjenica da Jugoslavija ne postavlja nikakove zahtjeve ni prema kome, u uskoj je vezi s odlučnošću da ne ustupi ni pred kakvim zahtjevima, koji bi išao na štetu naše nezavisnosti i državne cjeline.“

Komentarišući izjavu gg. Cvetkovića i Mačeka, „Hrvatski dnevnik“, na uvodnom mestu piše:

„Osjećaj sigurnosti, koji izvire iz te izjave, prešao je u svijest

milijona, i danas se znade, da su naši mjerodavni faktori spremni iz opće evropske situacije povući konzekvencije, koje traže interesi Srba, Hrvata i Slovenaca, kao i interesi državne zajednice. Dvije najviše tekovine, nezavisnost i državni integritet, prva su njihova briga.“

Sarajevska „Jugoslovenska pošta“ piše, da se u ovim trenucima „najjače manifestovala solidarnost svih dijelova Jugoslavije, koji su okupljeni oko svoje Dinastije i oko najviših državnih interesa. Za narod u Bosni, Jugoslavija je jedina njegova misao!“

Glavni organ Saveza zemljoradnika, „Selo“, piše na uvodnom mestu, da naš narod zna najbolje šta je borba za slobodu; dok za kapitulaciju ne zna uopšte iz svog istorijskog iskustva, već je tu reč čuo od drugih naroda.

„Sta nam pokazuje sva naša istorija u tom pitanju? Pokazuje nam da je hrvatska država pala tek posle krvave bitke kod Petrove Gore, na svojoj granici;

pokazuje da Srbija nije nikad kapitulirala pred neprijateljem ni u najtežim, najočajnijim i najbeznačajnijim momentima.“

List ističe, da se kapitulacijom predaju neprijatelju, ne samo fizičke, nego i moralne vrednosti naroda, i rob postaje svojina gospodara. Borba naprotiv otvara sve mogućnosti u slobodu, pre ili docnije.

„Jugosloven“, koji izlazi u Velikoj Kikindi, piše:

„Naš položaj nije ni lak, ni zavidan. Korektna, lojalna neutralnost i prijateljstvo sa svima državama, ipak nameće zadatak da budemo spremni za svaku eventualnost. Veličanstvena u miru i lojalnosti svojoj, prema svima zaraćenim, u svojoj hladnokrvnosti i nepokolebljivosti, JUGOSLAVIJA JE, JEDNOVREMENO, I SVEČANA OPOMENA, DA NIKO NE SME PEKORACITI GRANICE KOJE SE KOSE SA NJENOM SLOBODOM I NEZAVISNOŠĆU. A vrednost našeg oružja nije tek priča iz bajke, već krvava istorijska činjenica.“

Sokolsko društvo u Donjim Kaštelima zida dom!

Prošli mesec Sokolsko društvo u Donjim Kaštelima održalo je godišnju skupštinu na kojoj je jednoglasno izabrana uprava, kojoj je na čelu Poparić Šime. U upravi su još braća: Baras Lovro, Milan Ivo, Melada Ante, Vastić

Tako je, posle skupštine, sve što je moglo pregnulo na posao za gradnju doma. Milina je videti kako kolone kola idu i donose kamenje, sve uz veselo raspoloženje i pesmu, i to sve besplatno i dobrovoljno. Jer zavet je

Uprava Sokolskog društva u Donjim Kaštelima

Albert, Amat Ančica, Škarica Veljko, Danilo Milan, Kuzmanić Ivan, Vučica Bare, Kelemnt Alfred, Metličić Josip i Vuletin Stipe.

Pravo značenje ovogodišnje skupštine bilo je u realizovanju želja celokupnog članstva, kao i ostalih jugoslovenskih nacionalista, da se pristupi izgradnji sokolskog doma, koji će biti središte nacionalnog rada u ovom lepom kraju Dalmacije. Jer treba da se zna, da su Kaštela, i pod tuđinskim jarmom, visoko dizala barjak jugoslovenstva, pa da su mnogi pretrpeli progone od austrijskih vlasti, ali nije se klonulo.

Ni razvoj političkih prilika do dana današnjega nije uspeo da pokoleba duše ovih seljaka kremenjaka, koji su uvek ostali verni svome verovanju u Jugoslaviju i jugoslovenstvo. Nije bilo lako izdržati kojekave navale, katkada i fizičke, na ovaj nacionalni elemenat; on se održao kao hridina. Ne samo održao već je porastao, u prvom redu u omladini, koja je dostojna nasljednica svojih starijih. Poštujući zakone, ovaj jugoslovenski elemenat želi samo da živi i radi u miru, svestan da radi za dobro svoje i svojeg naroda. Kako je ovo hrvatski kraj, to je ova njegova vest tim značajnija.

položen da će Dom biti pod krovom do Kraljevog punoletstva, pa netko motikom, netko novcem, svako prema svojim mogućnostima, i sokolski dom će zabeležiti punim sjajem, kao dar ovdašnjih nacionalista svome Kralju. Prošlih dana je bio priređen vrlo uspeli sokolski ples, da se dode do sredstava za gradnju doma. Sve jugoslovensko bilo je na tom plesu, shvaćajući svoju dužnost. Sedam sela se niže uz obalu plavoga Jadrana i, kako čujemo, skoro sva ova mesta idu za tim, da sagrade svoje domove. Uzevši u obzir da je to sve pretežno seljački elemenat, sokolstvo može da bude ponosno na to.

A. Melada

Sokolna trezvenost

Sokolско друштво Бања Лука приредило је, у оквиру Месеца соколске трезвености, врло успело предавање: „О штетности алкохола“, које је одржао бр. Др. Перо Стјепановић, виши здравствени саветник Хигијенског завода у Б. Луци. Присутних било је преко 300, међу којима је у великом броју била заступљена школска оmlадина.

П. А.

»Примјери чојства и јунаштва«

најновија књига Савеза Сокола НЈ.

Као пета свеска популарне библиотеке Савеза Сокола К. Ј., објављени су „Примјери чојства и јунаштва“, војводе Марка Миљанова. У књизи се налази неколико занимљивих цртица из личног живота чувеног војводе, остале цртице су узете из целокупних дела Марка Миљанова, која су изишла у Библиотеци српских писаца. Поред тога књизи је додата значајна и опширна студија и приказ живота војводе Марка, из пера публицисте Чедомира Митровића.

У предговору Савез Сокола К. Ј. истиче, да овом књижицом жели да упозна широке националне редове, са примерима војводе Ми-

љанова, у часовима, када је нашем националном животу потребно више него икада, и чојства и јунаштва. Сам живот војводе Миљанова пружа најзбудљивији пример чојства и јунаштва, па ће југословенска омладина у овој књизи наћи много поуке и још више потстрека. Чојство и јунаштво треба да буде основ сваког савременог националног васпитања, и стога ова књига треба у што већем броју да се рашири међу нашим соколством, и у најширим народним слојевима.

Књига обухвата 62 стране, а цена јој је само два динара. Наручује се код Савеза Сокола К. Ј. Београд Бранкова бр. 30.

Sokolstvo u Sloveniji

ZBOROVANJE PRETSTAVNIKA SOKOLSKIH ŽUPA IZ SLOVENIJE

Prošle nedelje održan je u Ljubljani radni zbor delegata sokolskih župa iz Slovenije. Bile su zastupljene sve sokolske župe: Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj i Novo Mesto. Zborovanje je otvorio starešina župe Ljubljana, brat Dr. Viktor Murnik, komemorirajući ujedno smrt brata grofa Zamojskog i 20-godišnjicu smrti Dr. L. Oražena, koji ma je odata pošta ustajanjem. Sa zbora je pozdravljen i brat Matija Benčan, bivši načelnik Sokola u Ljubljani i Celju, koji je nedavno proslavio 75-godišnjicu. Zatim su pojedini delegati referisali o aktuelnim problemima. Posebnu pažnju svratili su referati braće ing. Degana i G. Hočevara, iz Maribora. O štampi je govorio brat J. Jazbec, a o stručnom radnom programu brat B. Gregorka. U opširnoj diskusiji uzeli su učešća: braća Smertnik, Špicar, Kostjukovsky, Pahor, Jazbec, ing. Degen, Antosievicz i s. Horvatova. Za izradu sokolskog priručnika izabrana je posebna komisija, u kojoj su: Dr. Murnik, Dr. Dolar, Hočevar i dr., a koja će proučiti pitanje izdavanja stručnih knjiga kao i sokolske štampe uopšte, u Sloveniji. Zbor je zaključio Dr. Murnik, izrazivši zadovoljstvo sa uspešnim radom.

IZ SOKOLSKJE ŽUPE MARIBOR

Plenarna seja sokolske župe Maribor je sklicana na nedelju 2. III. 1941. katere se je udeležilo 50 odbornikov in delegatov društev. Starosta brat dr. Gorišek je poročal o splošnem stanju sokolstva v državi in v naši banovini, kakor se je ugotovilo na plenarni seji Saveza SKJ v Beogradu ter o sklepkih glede proslave polnoletnost Nj. Vel. Kralja. Nato so podali poedini funkcionarij iz črpnar poročila. Zupa šteje 72 edinic (44 društev, 28 čet). Posebej je poročal tajnik br. ing. Degen o ustanovitvi župnega internata, za katerega je bilo izdanih 29.000.— din in dnevnega zaveziča za dijake, ki se vozijo z vlakom v šolo. Načelnik br. Hočevar Ciril je poročal o brambni vzgoji in o potrebi, da se v letošnjem letu prirejajo večji nastopi in izvede župni javni nastop 28. VI. v Mariboru. O smernicah sokolskoprosvetnega dela je poročal župni prosvetar br. Dojčinovič, ki je orozoril na zastavo v Beogradu, za katero naj društva po navodilih čim prej pripravijo potrebni

materijal. Po poročilih referentov za sokolsko Petrovo petletko in o delu za tožadevno spomenico, referenta za čete, za sokolsko kreditno zadrugo so zastopniki obmejnih društev poročali o narodnih razmerah ob meji in v Prekmurju in o ukrepih, ki so potrebni za dvig državljanke zavesti ob naši severni meji.

Lepo uspeli zbor je podal pregledno sliko o delu v mariborski župi; za preteklo poslovno leto bo izdano tiskano poročilo, župna skupščina pa bo v jeseni.

B. M.

Sin slobode

Majko, čuješ li klik moj?
Stupam rođenom grudom
Slobodan, sretan i svoj,
Gospodar dobu ludom.

Spremali su okove
Izoral i brazde
Na njivi zemlje ove
Strani, plaćeni gazde.

Krv otaca junaka
Grli naš svaki kamea,
Topi cvijeće humaka,
Trn mučenika znamen.

Posijane su kosti
Svjedoci tuge,
Ugušenja radosti —
Znak probuđenog sluga.

Ustajte, braćo, ljudi!
Bud'te kovači sreće, —
Umiru zemani ludi, —
Ni Bog robova neće!

Majko, čuješ li klik moj?
Stupam rođenom grudom
Slobodan, sretan i svoj,
Gospodar dobu ludom.

BRANKO J. KRČUM

„SOKOLSKI GLASNIK“ U OSTALOJ ŠTAMPI

Pisane „Sokolskog glasnika“ nailazi na opšte odobravanje, ne samo kod našeg sokolstva, već i u čitavoj jugoslovenskoj javnosti. Narocito su bili zapazeni poslednji naši članci, a pogotovo uvodni članak „Mirno i odlučno“, koji je objavljen u jednom od poslednjih brojeva našeg lista. Gotovo svi listovi u Jugoslaviji preneli su glavne izvode iz toga članka, a narocito reči o odlučnoj odbrani naše nezavisnosti i celokupnosti, o potrebi mirnog i odlučnog gledanja, i o jednodušnosti, koja treba da obuhvati čitav narod. Neke su listovi taj članak objavili i u celosti.

Годишње скупштине соколских јединица

Скупштина соколског друштва у Јагодини одржана је 16 фебруара. Као делегати Жупе Крагујевац присуствовали су М. Павловић, старешина Жупе, пуковник Ђ. Павловић, командант Војног округа у Крагујевцу, и Т. Димитријевић, судија. Скупштини је водио старешина друштва бр. Ј. Бекерус. Примљени су извештаји о раду разних отсека без дискусије, јер је у прошлој години друштво било веома активно. Због тога је поново изабрана иста управа с бр. Ј. Бекерусом на челу.

Јединице Соколске жупе Петровград одржале су све годишње скупштине осим још 5 јединица. Већина јединица нису бирале нове Управе, јер је скупштина одлучила да се старим Управама продужи мандат до краја 1941 године, ради довршавања послова за Соколску Петрову петолетницу, те је мали број јединица бирао потпуно нову управу, док су друге само попуниле упражњена места.

Sokolsko društvo Krk одржало је годишњу скупштину, којој је као изасланик Sokolske župe Sušak присуствовао брат Milan Radić, starješina Sokolskog društva Malinska. Na skupštini je naročito priznat rad srednjoškolskoj sokolskoj omladini Krčke gimnazije, koja se u teškim danima, punim članom dala na sokolski rad. Nakon pročitanih izvještaja izabrana je ponovno stara uprava sa starješinom, bratom Valentinom Žukličem, na čelu.

Godišnjoj skupštini sokolskog društva Dubrovnik prisustvovala je veliki broj članova i delegat župe, brat M. Jelačić, koje je pozdravio Dr. Zvonimir Stojković. Rad je bio plodan uprkos ogromnim protivnostima. Doneti su razni zaključci, u prvom redu da se pristupi izvršenju zavetnica u SPP pojačanom akcijom. U novu upravu, na čelu sa bratom Nikom Baele, izabrana su još braća: Dr. Zv. Stojković, K. Brailo, Renco Lučić, B. Vukičević, Đ. Čorović, G. Čurić, T. Sparavalo i dr.

Соколско друштво Мркоњић Град одржало је годишњу скупштину у недељу 23 фебруара. На скупштини је изабрана нова управа.

У Соколској жупи Скопље одржала су годишње скупштине још и у следећа Соколска друштва осим раније јављених: Вучитри (старешина С. Орловић); — Дебар (Г. Јовановић); Качаник (В. Анђеловар); Кратово (М. Копривница); Београд (К. Орловић); Царево село (К. Тренчевић); — Прилеп (Т. Петровић); — Берово (Фрањо Шимић); — Гостивар (Др. Д. Ивановић); — Охрид (Ђ. Групевић); — Свети Никола (М. Костић); — Јужна Винаца (Л. Арсић); Струга (М. Цукавац); — Тетово (З. Закић); — Штип (А. Грум); — Велес (А. Станојевић); Делегатима жупе на овим скупштинама била су браћа: инж. В. Пајић, В. Покорни — Салабов, В. Цветковић, М. Јовановић, У. Ивачић, С. Газикаловић, И. Брановачки, П. Димитријевић, С. Дебељак, Ј. Поповић, Ж. Голубовић, С. Ђорђевић, И. Кливић.

Скупштини Соколског друштва у Битољу поред великог броја чланова присуствовао је и старешина жупе Скопље, бр. Иван Брановачки, ког је поздравео старешина друштва, брат Иличковић. Рад у минулој години био је плодан. Одржани су предњачки течајеви, разне приредбе итд. Друштво је уз помоћ жупе учествовало и у Кајмакчаланској прослави, на којој је Савез Сокола био домаћин, а ком приликом је освећен друштвени дом. Приликом обмарицања, дом је оштећен али је оправљен. Приређен је и јавни наступ, на ком је узела учешћа и војска, те соколске чете из околине. У нову управу, са старешином Луком Иличковићем, изабрани су бројни соколски радници, Старешина жупе, брат Брановачки, одржао је леп патриотски говор, па је скупштина завршена.

Соколска чета у Барасима, друштво Дрвар, одржала је добро посећену годишњу скупштину, коју је отворио брат Р. Крунић ватреним говором. Минуле године чета је постигла великих успеха. У оквиру СПП изградила је модерну цесму као споменик народном бору, Тодору Срдињу, уз помоћ Хигијенског завода из Бањалуке, око чега су много помогли и старешина жупе, Др. Ј. Перенчевић и заменик Др. Пиштељић. Одржан је и њилимарски течај, кога је похађао леп број девојака. Око цркве, на вежбалишту чете, засађено је мноштво дрвећа и један дуд, који је назван: „Петрово дрво“. Чета је основала књижицу, са 320 књига, тамбурашки збор са 8 чланова итд. Технички рад био је такође плодан, као и просветни. У нову управу изабрани су: старешина Новак Делић, заменик Р. Крунић, тајник Марко Црнот, начелни Бранко Срдић и др. У име матичног друштва чету је поздравно брат тајник, а захваљујући нови старешина.

Соколско друштво Масловаре, одржало је у недељу 23 фебруара годишњу скупштину, на којој је изабрана нова друштвена управа.

Соколска чета у Иванову, чије је матично друштво Београд VI, одржала је редовну годишњу скупштину 19 јануара. За старешину је изабран поново брат Чедомир Свирчевић.

Соколско друштво у Срем. Митровици одржало је 16 фебруара годишњу скупштину. Изасланик Жупе био је брат Милутин Митровић, а скупштину је водио старешина, брат Бошко Новаковић. Сви функционери поднели су исцрпне извештаје, међу којима се нарочито истицао извештај брата Веље Ферстера начелника, који је нагласио потребу јаче узајамности у техничком раду са четама. За старешину је изабран стари и искусни соколски радник брат др. Влада Ханосек, који је већ био дуги низ година старешина друштва.

За остале функционере изабрани су: заменици старешине: браћа Јован Удици и Славко

Рајић; за просветара Бошко Новаковић, за тајника Стеван Томић; за начелника Веља Ферстер, а за начелницу сестра Ана Ферстер и за благајника Ђорђе Крестић. У управу су ушли опробани соколски радници, што даје гаранције да ће бити задовољене све потребе соколског рада и испуњени задаци везани за ову јубиларну годину.

Соколско друштво Аранђеловац одржало је годишњу скупштину, на којој је истакнут успешан рад у минулој години и донети закључци за рад у овој години. У нову у праву су изабрани бројни угледни соколски радници из Аранђеловца, на челу са старешином, братом др. Милојком Ђуњићем.

Sokolsko društvo Sinj održalo je glavnu godišnju skupštinu uz sudelovanje trojice delegata župe Split. Nakon izveštaja društvenih funkcionera, održao je govor župski delegat, brat Vinko Pera, koji je spomenuo stare sinjane sokolske radenike preporučujući, da se osobito danas mora svaki soko da prihvati sokolskog rada. Također je dao poticaja da se osnivaju sokolske čete ili bratstva. Konačno je društvo postalo vlasnik sokolskog doma i letnog vežbališta. Za starješinu je izabran opet brat Brancko Tripalo. U novu upravu ušli su neki stari iskusni sokoli i nekoliko mladih i radinih članova. Na svršetku su skupštinari otpievali „Oj Sloveni“.

Sokolsko društvo u Titelu održalo je godišnju skupštinu u prisustvu velikog broja članstva, koju je otvorio starješina, brat ing. V. Kapamadžija, održavši prigodni govor. Rad u minuljoj godini bio je plodan, naročito akcija za gradnju doma, koji će biti podignut ove godine. Uprava je ostala ista.

Sokolsko društvo Travnik održalo je godišnju skupštinu u prisustvu dvojice delegata Sokolske župe Sarajevo. Izveštaji o radu, koji je bio uspešan uprkos poznatim prilikama, primljeni su pa su u novu upravu, kojoj je na čelu starješina Đurđić Puniša, izabrana braća: M. Robović, Dj. Zebić, M. Gajić, Dr. Njunjić, ing. S. Turudija, I. Hercegovac i dr.

Sokolsko društvo u Slavskom Brodu rešilo je na godišnjoj skupštini, koja je bila odlično posećena, da se ove godine dovrši gradnja sokolskog doma. Posle primljenih izveštaja izabrana je nova uprava, na čelu sa Dr. Ivom Jelavićem.

Sokolsko društvo Tuzla održalo je godišnju skupštinu pod predsedanjem društvenog starješine i starješine župe, brata N. Todića. Iz primljenih izveštaja vidi se, da je društvo imalo zavidnih uspeha u svom radu tokom minule godine. Izabrana je nova uprava, sa Nikiforom Todićem i Ferhat begom Azpagicem, na čelu.

Соколско друштво Скопље I одржало је Х годишњу скупштину у присуству великог броја чланова и делегата жупе, брата инж. С. Газикаловића, које је поздравно старешина, брат У. Ивачић. Брат Газикаловић поздравно је скупштину и изнео прилике у свету и задатке соколства. Рад у минулој години

био је плодан, иако су прилике биле тешке. Изабрана је нова управа, на челу са досадашњим старешином, братом У. Ивачићем.

Соколско друштво Петроварадин, једно од најактивнијих у новосадској жупи, одржало је годишњу скупштину са великим бројем чланства, на којој су са задовољством саслушани извештаји и о раду у минулој години и донети планови за даљи рад. Изабрана је нова управа, на челу са досадашњим старешином, Јоцом Дивилом. У управи су још: С. Препрек, Фрањо Малић, Ж. Пиперски, Виктор Ружичка, Јб. Раковић, А. Курбатфински, Т. Кучера и др.

Редовна скупштина чете Божевац одржана је 2 о. м., у присуству делегата друштва Пожаревац браће: старешине др. Пера Јаковљевића, начелника Стевана Пијука, тајника Божидара Голубовића и чл. управе Николе Војновића. Ова чета има изгледа на велики успех јер располаже јаким моралним и материјалним снагама. Изабрана је нова управа, на челу са старешином братом Дробићем, учитељем и начелником, братом Лукићем. Сви чланови положили су завет у присуству делегата, а брат претседник општине, Срета Милошевић, обећао је плац за подизање дома као и сву осталу материјалну помоћ. Родољубиви и имућни грађани Божевца, обећали су своју помоћ за зидање дома и за набавку четне заставе.

Соколско друштво у Чачку одржало је годишњу скупштину, коју је посетило бројно чланство. Извештаји су примљени и донети закључци у погледу даљег рада. У нову управу изабрани прокушани соколски радници, на челу са досадашњим старешином, братом, Драгославом Митровићем, директором гимназије.

Соколско друштво Бихан, одржало је у недељу 2 марта годишњу скупштину, на којој је изабрана нова управа. За старешину изабран је брат Лакшић Јово, професор, за начелника бр. Васо Цвијановић а за просветара, брат Михајло Вујатовић, професор.

Соколска чета Опсјечко, одржала је на дан 2 марта годишњу скупштину. За старешину изабран је брат Бучак Фрањо, учитељ, а за начелника брат Тодор Калем. Овом приликом вредно је истаћи да је чета остварила колективну заветницу, са преко 100% а исто тако и појединци личне заветнице, чиме соколска чета Опсјечко служи за пример другим јединицама.

П. Алексић

Соколско друштво Цетиње одржало је годишњу скупштину 2 фебруара, коју је отворио старешина бр. Лигутић, а као изасланик бр. Жупе Цетиње, старешина, бр. Милошевић, је подвукао потребу за остварење задатака предвиђених у С. П. П., а нарочито довршење соколског дома на Цетињу. По овоме питању је вођена дужа дискусија, те је ријешено, да се свим сила-

ма настоји, да се дом у току ове године доврши. Затим су чланови Извршног одбора поднели своје извештаје о раду у прошлој години. Констатовано је, да је рад и поред многих сметњи и тешкоћа, био успешан. По броју чланства Друштво је ве године у порасту. Управа је остала иста која и у прошлој години, сем што је за начелника изабран бр. Рајко Ивановић.

(На молбу бр. Сок. друштва Цетиње, поново доносимо овај извештај, јер су у ранијем приказу, у броју 7 од 14 II, погрешно штампана имена чланова управе. Ур.)

Соколско друштво Слун одржало је 2 марта годишњу скупштину, на којој је изабрана нова управа и то: др. Милан Поповић старешина, Димитар Драгаш, заменик старешине, Мира Скорупан, тајник, Никола Тепавац, заменик тајника, Михаило Ђика, благајник, Илија Драгиш, начелник, Љубица Тркуља, начелница, Миле Орловић, просветар, Душан Косановић, статистичар, Стева Стефановић, Душан Вујновић и Грета, Паћен, Павле Нећак, Никола Шаша и Никола Бјелопетровић чланови управе.

Поводом премештаја брата Душана Витаса, досадашњег тајника скупштина му је исказала пуно признање за истрајни и успешни рад у друштву.

Годишњу скупштину Соколског друштва у Чапљини отворио је брат др. Никола Принцип, срески лекар, поздравивши бројно чланство и грађанство те истакавши задовољство са успешним радом. Друштво броји преко 170 припадника. Купило је земљиште за подизање соколског дома. На челу нове управе изабран је брат Димитрије Шотра, трговац.

Соколска чета Боровац, друштво Окучани, одржала је (девету годишњу скупштину 9 марта, коју је отворио старешина, брат Ђуро Љиљак. После примљених извештаја се прешло на избор нове управе, па је за старешину поново изабран вредни брат Ђуро Љиљак, заменик Милан Келеува, тајник Милан Глумац, начелник и благајник Светозар Прибићевић, просветар Милан Глумац и други. Брат старешина Љиљак је одржао патриотски говор, па је скупштина завршена.

Милан С. Глумац

Na godišnjoj skupštini Sokolskog društva Bačka Palanka podneli su pred velikim brojem članstva izveštaje o radu funkcioneri, braća Razić, Vučenov, Manjilov, Panić i Strutinski, koji su primljeni. Na čelu nove uprave ponovo je brat S. Razić, sa M. Jovanovićem, zamenikom.

Соколско друштво у Котору одржало је годишњу скупштину, коју је отворио старешина, пуковник Оровић, после чега су поднели извештаје Ф. Белоградски, А. Марковић, Ђ. Вик, М. Доманчић, инж. Ј. Јововић, Т. Томановић, В. Иванчијевић и Љ. Томашевић. Напонос је успешан био технички рад. Нараштајући су почели са издавањем свога листа. И просветни рад је на висини. Изабрана је нова управа, на челу са братом Р. Ковљанићем, који је одржао леп говор.

ČITAJUĆI NOVINE...

Čitamo da je na nedavno održanom euharističkom sastanku u Zagrebu, sarajevski NADBISKUP ŠARIĆ održao govor, u kome je kazao:

„Srbi i Slovenci neka se ponose što su Srbi i Slovenci, kao što se mi Hrvati ponosimo što smo Hrvati. Do sada smo se uvek znali okupiti u slozi, pa ćemo i u budućnosti. Nije tako lako pokidati uže, spleteno iz tri konopca, kao što je to lako, kada se kida svaki konopac za sebe. I mi smo danas takvo uže, spleteno iz tri konopca!“

Bez obzira na sve razlike, koje mogu da postoje između nadbiskupa Šarića i nas, ovim rečima moramo kazati: BRAVO! Kad je opšte dobro u pitanju, trebali bi crkveni poglavice prvi da pozovu narod na zajedničku odbranu, pa treba očekivati da će to učiniti i ostali biskupi i vladike u Jugoslaviji.

U splitskom „Novom dobu“ čitamo, da je u Dubrovniku učinjen i drugi pokušaj provale u zgradu tamošnje gimnazije, pa misli, da je i ta provala „u vezi sa sličnim pokušajem pre nekoliko dana“, kada su provalnici „izvršili stanoviti akt, koji je kasnije bio predmet stroge redarstvene istrage, a u vezi sa time bili su uapšeni i neki daci.“ Splitski list završava, na „neke pojave u Dubrovniku daju naslutiti, da je u akciji neka opasna banda, koja želi izvršiti što više provokacija i nerada.“

Ponavljamo, da to piše list, koji je vrlo blizak HSS i kome niko ne može prigovoriti neko „denunciranje“; a ceo svet zna, da su se, i nakon toga, u Dubrovniku javile pojave, koje su više nego li sramotne.

Kad su međutim, nakon prve provale, bili uapšeni izvesni daci (ne od beogradske policije, već sa strane redarstvenih vlasti Banovine Hrvatske), klerikalna „Narodna svijest“ je protestirala, što se sumnjače baš oni daci, koji su članovi Hrv. Junaka, Križara itd... Ne znamo šta je redarstvena vlast dalje učinila, ali nismo čitali da je „Narodna svijest“, uz protest zbog hapšenja baš svojih pristalica, objavila neku osudu tih pojava...

Zagrebačke novine javljaju, da je, zbog uvrede Dr. Mačeka (za koju se utvrdilo, da je „učinjena u napitnom stanju, da se optuženi pokajao i da je do tada bio neporočnog ponašanja“), neki Ivan Krhanci osuđen na tri meseca tamnice, a uslovno na godinu dana.

Ma da se već davno nije čitalo, da bi neko bio osuđen zbog uvrede nekog ministra, nalazimo da treba zaista strogo kažnjavati sve one, koji se klevetama nabacuju na narodne prvake i odgovorne faktore. A još više, naravno one, koji vredaju najviše narodne i državne svetlinje.

„Hrv. dnevnik“ podvlači, da je g. Danilo Dimović napisao članak, u kome iznosi primer savetnika vrhovnog suda u Sarajevu, Hrvata, SLAVKA HORVATIĆA, koji je jedini od sviiju sudaca glasao protiv smrtne kazne u poznatom banjalučkom procesu, za vreme prošlog rata.

Nije međutim g. Horvatić jedini takav Hrvat, već ih ima mnogo i mnogo!

„Hrvatski glas“ je pre nekl dan objavio uvodnik o „teškim i mračnim danima, u kojima živimo“, o grmljavini topova oko nas; o tome kako svi traže očuvanje nacionalne slobode i socijalne prav-

de; pitajući se, „šta li će biti sutra, jer se na prekosutra ne usuđujemo ni pomisliti.“

Na sva ta sudbonosna pitanja, koja zanimaju naš narod, kao i čitavo čovečanstvo (i kod kojih se u prvom redu radi o tome, šta da se radi danas i sutra, kao što i sam „Hrvatski glas“ kaže!), novi katolički dnevnik u Zagrebu jedini odgovor nalazi u jednom citatu nemačkog Isusovca, P. Lipperta:

„Biti dobar, čist i svet... I zato nije tako važno, kakav posao dobar čovjek vrši prema vani, na kome se mjestu nalazi, kakve riječi govori. Glavno je, da se njegova duša očituje...“

I „Hrv. glas“ završava: „Kada se ovim mislima pridruže tisuće i tisuće, onda će nam biti jasni svi problemi, koji nas danas muče.“

„Križarska nedelja“ i klerikalni „Hrvatski glas“ jako su razočarani u pretседniku „HRVATSKE BRATSKE ZAJEDNICE“, u Severnoj Americi, I. Butkoviću, i u ostalim članovima te najjače hrvatske iseljeničke organizacije, zato što su objavili jedan proglas, upućen „hrvatskom, slovenskom narodu“, i Slovenima u Americi.

Gospodi, naime ne ide nikako u glavu, da gotske teorije, sa frankovačkim gljivama, ne mogu da uspevaju pod slobodnim podnebljem Amerike.

Jedan sarajevski list javlja ovu vest iz Dubrovnika:

„Pred par dana, na Sutorini postavljen je prvi pogranični stup Banovine Hrvatske. Stup je obojen hrvatskim trikolonom, a na njemu je pričvršćena velika bijela tabla sa hrvatskim grbom i natpisom: Banovina Hrvatska.“

Sad još samo treba da se s druge strane Sutorine zabilježe pogranični stup, obojen srpskom trikolonom, pa onda može još toliko armija, krstarica, tenkova i bombardera da se sukobljuje i ruši u svetu i oko nas, — mi smo svoje rešili!...

Сви на академију загребачких сокола у Београду и Земуну!

Соколско друштво Загреб II, највеће соколско друштво у Хрватској бановини, долази у суботу, 15 марта у Београд, где навече приређује велику ритмичко-гимнастичку соколску академију у просторијама соколског друштва Београд Матица, Делиградска улица 27. Нарочито велико интересовање влада за њихову академију, јер су загребачки соколи надалеко познати, као одлични гимнастичари. У Београд долази 80 чланова и чланица.

Iz Načelnništva Saveza Sokola KJ.

SAVEZNE UTAKMICE MUŠKOG NARAŠTAJA IZMEĐU ISTOČNIH I ZAPADNIH ŽUPA

Načelnništvo Saveza SKJ name-rava 13 aprila održati Savezne utakmice vrsta muškog naraštaja između zapadnih i istočnih župa, u Sarajevu.

Utakmice će se održati u slobodnim sastavima na spravama i to: na krugovima (u miru), na vratilu, razboju, konju u šir sa hvataljkama, i jednom slobodnom preskoku preko konja (visina konja 120—125 cm), te slobodnoj prostoj vežbi.

Izbirne utakmice za ovo takmičenje će se izvršiti, za zapadne župe u Ljubljani, za istočne u Novom Sadu, 30 marta. Molimo načelnike župa, da zainteresovanim naraštajcima skrenu pažnju na ove utakmice.

Смрт Јосифа Михајловића

Пред неколико дана је умро изненада у Скопљу, инж. Јосиф Михајловић, дугогодишњи претседник скопљанске општине и један од најугледнијих и најагилнијих интелектуалаца на нашем југу. Син старе српске породице из Јужне Србије, поч. Јосиф Михајловић је учествовао још из детињства у сваком националном и просветном раду, за подизање свога краја, а за време прошлих ратова ступио је као четник у борбу за ослобођење Јужне Србије и био више пута рањен. Има великих заслуга за национално, економско и културно подизање свога краја, а нарочито вароши Скопља, који се његовом заслугом претворно у модерну варош.

У поч. Јосифу Михајловићу губи свог зета и заменик Старишина Савеза Сокола К. Ј. инж. Миљивоје Смиљанић, коме и овим путем изразујемо најтоплије саучешће.

Događaji u svetu

Iz Berlina i Rima javljaju, da je tamo naišao na odobravanje i razumevanje demanti, što ga je jugoslovenska agencija „Avala“ dala stranoj štampi o vestima iz stranog izvora, da je nemački poslanik u Beogradu učinio ultimativan korak prema Jugoslaviji. Iz izvora koji su neprijateljski prema Nemačkoj, objavljena je vest o tom koraku, u cilju da se prijateljski odnosi između Jugoslavije i Nemačke prikažu onakvi, kakvi stvarno nisu. Prema vestima „Politike“, u Berlinu nazivaju smešnim vestu o nemačkom ultimatumu Jugoslaviji.

Oba ustavna tela Severoameričke Unije, Prestavnički dom i Senat, izglasali su zakon o pomoći Engleskoj i ostalim demokratijama, a prezident Ruzvelt je istoga časa taj zakon potpisao, tako da je već stupio na snagu. Konačno glasanje u Pretstavničkom domu proteklo je tako, da je za zakon glasalo 317 pretstavnika, protiv 71.

Prihvatanje ovog zakona izazvalo je najdublju pažnju u čitavom svetu, jer njime prezident Ruzvelt dobije gotovo neograničene pomoći da, u najvećoj meri može da pomogne Englesku i ostale zemlje, koje su na njenoj strani, svim vrstama ratnog materijala, oružja, brodova i aviona itd. Prezident Ruzvelt može Engleskoj da ustupi i one ratne brodove, avione, municiju itd., koji pripadaju američkoj vojsci. Prema nekim vestima, tvrdi se, da će Amerika odmah ustupiti Engleskoj 75 razarača, a prema drugim vestima biti će u Englesku upućen veći broj američkih malih ratnih lađa, gazvanih „komarci“, koje su naročito udešeni za borbu protiv podmornica. Čim je potpisao nov zakon, g. Ruzvelt je naredio da se prva tranša ratnog materijala odmah uputi Velikoj Britaniji i Grčkoj; a u krugovima kongresa se izjavljuje, da će g. Ruzvelt odmah tražiti od kongresa, da mu odobri kredit od 7 milijardi dolara za sprovođenje programa o pomoći Velikoj Britaniji. Za prve isporuke Velikoj Britaniji, javlja se da je već spremljeno materijala u vrednosti od 1,300.000 dolara. G. Ruzvelt i ostali članovi vlade uputili su odmah apel na javnost, da čitava Amerika treba da pomogne vladu u tome, da se zakon o pomoći Velikoj Britaniji što brže i što opsežnije izvrši.

Nemačka i italijanska štampa najodlučnije osuđuju politiku g. Ruzvelta, tvrdeći da ona predstavlja nepovlasno mešanje u evropske stvari i da gura Ameriku u rat. Nemački listovi pišu, da Amerika hoće da spreči novo uređenje Evrope; a italijansku štampa sumnja, da li će pomoć Amerike stići na vreme. Engleska štampa pozdravlja najodlučevljenije nov zakon i očekuje od njega goleme koristi. Turska štampa piše, da će glasanje u Americi imati znatne posledice za razvoj događaja u svetu i da će snažno uticati na tok rata. Ruk štampa podvlači goleme pripreme američkog ratnog plana.

Položaj na Balkanu se mnogo komentariše u štampi osovine, kao i u ostalim stranim listovima. Prema vestima iz Carigrada, u Ankari se veruje, da „neće doći do daljih događaja“, u kojima bi se Turska angažovala, jer to ne žele ni sile osovine. Kad bi Turska bila uvučena u rat, kaže se u Ankari, to bi doveo do komplikacija na širokom području, a Engleska bi pojačala svoju akciju za efikasniju saradnju

sa Turskom. Turski listovi kažu, da turska vlada prati budno događaje na Palkanu, a naročito ima puno poverenje u svoju vladu.

I pored vesti iz neutralnog izvora, o mogućnosti mirnog rešenja italijansko-grčkog sukoba, grčki zvanični krugovi su u poslednje vreme dali izjave, da će se „čitav grčki narod, zajedno sa svojom vladom boriti do konačne pobeđe“; da će ostati veran svojim saveznicima i da „neće odstupiti niti jedan pedalj grčke teritorije“. U tim izjavama se tvrdi, da grčki narod nije nikada bio složan i odučan kao sada, i da su sve vesti o nekom primirju tendenciozno izmišljene.

Italijanska štampa, sa svoje strane, demantuje također sve vesti o primirju, tvrdeći da se spor sa Grčkom može rešiti samo oružjem, i da će Grčka biti strogo kažnjena za svoje pristajanje uz Englesku.

Japanski ministar spoljnih poslova, g. Mačuoka, polazi na put u Evropu, gde će posetiti Berlin, Rim i Moskvu, a verovatno i Višu. Nemačka štampa piše, da će tom prilikom biti donesene zajedničke odluke sila osovine za daljnje vođenje rata. Prema jednoj vesti iz Rima, misli se, da pre završetka ove posete „ne treba očekivati velike prolečne događaje“ Istovremeno se javlja, da napetost na dalekom istoku ne popušta i da Amerika i Engleska vrše velike pripreme u tom delu sveta, jednako kao i Japan.

Sa fronta u Albaniji stižu u poslednje vreme protivurečni glasovi. Početkom prošle nedelje Grci su javljali o uspešnoj ofanzivi, kojom prilikom su zauzeli važne strateške položaje, na 1.600 m. visine, i zarobili preko 2.000 neprijatelja, sa mnogo municije. Italijanski listovi naprotiv javljaju, da su grčke navale uspešno odbijene. Međutim poslednjih dana grčki izveštaji javljaju o početku italijanske ofanzive.

Agencija »Reuter« javlja da u Libiji nema nikakvih promena na ratištu, a u Eritreji da engleske snage bombarduju Keren. U Abisiniji engleske trupe napreduju sa severa prema Gondaru, a južno od jezera Cane su zauzele grad Dembeke i sada idu na Debra Markos, koji se nalazi 180 km udaljen od Adis Abebe. Engleske trupe su započele i novu ofanzivu prema Abisiniji, sa sudanskog fronta, pa su zauzele Afodu i nastupaju prema Asosi. Sa strane Somalije, engleske trupe su zauzele Debedare, a »Reuter« javlja, da se njihovo napredovanje nastavlja sa juga u pravcu Harara.

Agencija Reuter javlja u poslednji čas, da su u Južnoj Abisiniji engleske čete, kroz dva dana, prevalile preko 200 km, ne nailazeći nigde na otpor, i da su zauzele varoš Dagahbur, koja se nalazi na 200 km udaljena od Harara, tako da su od Mogadiša prevalile već preko 960 km. Ista agencija javlja, da je neprijateljska vojska u tom delu presečena na dva dela, od kojih je veći deo, oko 31.000 ljudi, već zarobljen ili uništen. Javlja se također, da se bitka pred Kerenom, u Eritreji, približuje odlučnom trenutku.

Nemačko vazduhoplovstvo je poslednje nedelje bilo vrlo aktivno, u napadajima na London, a osim toga bombardovana je više puta Malta, kao i engleski položaji u Libiji. Izvršen je i napad na Portsmouth. Englezi su napro-

Са редовног часа мушког нараштаја Соколске чете у Средској (жупа Скопље)

ativ izveli napad na Keln i na neke druge varoši u zapadnoj Nemačkoj, te su bombardovali luke Šerburg i Brest, te italijansku luku, Tripolis.

Nemački avioni su i pred dva dana leteli u velikom broju iznad Engleske i bombardovali Midland, Birmingham i Sautempton, dok su Englezi bombardovali nemačku luku Kiel i dokove u Bremenhafenu.

Nekoliko minuta posle dolaska bivšeg engleskog poslanika u Sofiji, g. Rendela, u hotel „Pera Palas“, u Carigrad, eksplodirala je u hotelu paklena mašina, od koje su poginula dva žandara i jedna Engleskinja, a više lica je ranjeno. Poslanik Rendel i porodica su neozleđeni. Turske vlasti javljaju da su na željezničkoj stanici u Sofiji, među prtljagom engleskog poslanika bila pomešana i dva kufera, u kojima su sakrivene paklene mašine, od kojih je nastala eksplozija.

Novi broj „Prednjačkog Zbornika“

Izišao je iz štampe broj 3, za mart, »Prednjačkog zbornika«, lista Načelnništva Saveza Sokola K. J., u redakciji brata Dr. Alfreda Pihlera, sa sledećim zanimljivim sadržajem: Reč Načelnništva. — Opšti deo: Telesno vaspitanje u odbrambenom vaspitanju (M. Vojinović). — Članovi: Nova smučarska tehnika (S. Kandić); — Floretovanje (S. Sekovanić). — Članice: O igranju i učenju narodnih igara (J. Dopuda). — Muški naraštaj: Čas vežbanja naraštaja (S. Poljšak); — Vojne igre (N. A. Vitort). — Ženski naraštaj: Proste vežbe na narodne melodije (O. Skovran). — Deca: Nekoliko vežbi na konju, za decu (S. Poljšak).

Ovaj broj je ispunjen velikim brojem crteža i skica uz pojedine vežbe i članke, a štampan je na preko 40 stranica. Pretplata je vrlo mala, samih 20 dinara godišnje, pa ne bi smelo biti ni jednog prednjaka i vežbača bez »Prednjačkog zbornika«. List se naručuje kod Uprave sokolskih listova, poštanski pretinac 342, čekovni račun 57-686.

SOKOLSKA ŠTEDNA I KREDITNA ZADRUGA U SPLITU

STANJE NA 28 FEBRUARA 1941

Aktiva: Blagajna: primila 183.996:26, izdala 181.203, stanje 2.793:26. — Zajmovi zadrugarima: isplaćeno 307.090, povraćeno 44.379, stanje 262.711. — Tekući računi: novčani zavodi: uloženo 161.057:24, dignuto 23.720:70, stanje 137.336:54, zadrugari: isplaćeno 113.767, povraćeno 25.190, stanje 88.577. — Poslovni udjeli kod revizijskog saveza: 1.000. — Inventar: 230. — Tiskanice: 4.148:25. — Troškovi: 231:70. — Ukupno aktiva: 497.027:75.

Pasiva: Ulošci na štednju: uloženo 493.571 dignuto 57.992:25, stanje 435.578:75. — Sitna štednja: 4.467. — Privremeni računi: 9.827. — Poslovni udjeli zadrugara: 36.075. — Rezervni fond: 5.120. — Socijalni fond: 1.050. — Prosvjetni fond: 1.560. — Dohotci: 3.340. — Ukupno pasiva: 497.027:75.

Zadruga ima 335 zadrugara sa 1.436 poslovnih udjela po 25 Din. Novčani je promet: 365.199:26, ukupni promet: 994.055:50.

ФИЛМ, „ОЈ, ЛЕТНИ СИВИ СОКОЛЕ“, У АМЕРИЦИ

„Американски Србобран“, из Питсбурга, доноси о приказивању соколског филма „Ој, летни сиви соколе“ велики чланак, у коме се између осталог каже и следеће:

„Старији, уз лепо уживање гледањем ових филмова, слушањем изабраних декламација и мелодија лепе песме, слушањем милозвучног језика — видели су нешто и за поуку: Куда би стигли и допрли у нашим народним организацијама, да уведемо у наше организације ону дисциплину, сложен и плански рад, који се видео међу Сокоlima и Соколицама на Бледу!

Није чудо што су сво лето-валиште Сокола посетили Краљ и Краљица, и што у спомен књизи прочитасмо име и Краљевића Томислава, са не руко-

писним, него штампаним детинским словима.

Нема спора, ко год је овај горећи филм гледао, сваки је изаше са програма радоснијега срца и уздигнуте душе; многи са сузом радосницом, а могуће и тугом за својим старим завичајем. Не мери се све само са физичком мером и новчаником.“

ИЗ СОКОЛСКЕ ЖУПЕ ПЕТРОВГРАД

Управа Соколске жупе Петровград одржала је 8 марта седницу на којој су поднети извештаји о раду, а старешина, бр. др. Миша Матић нагласно је да озбиљност времена захтева од свакога, а нарочито од нас Сокола, да буде свестан својих дужности према отаџбини, па је позвао чланове Управе да припадницима својих јединица ули-

ју веру у нашу снагу и самопоуздање. Одлучено је да се 30 марта одржи XXI редовна годишња скупштина жупе.

2 марта одржани су у жупи иптити за скраћење рока у кадру. Испиту је приступило и положило га 42 кандидата.

Ст. Ж.

„SOKO NA JADRANU“

Primili smo broj 2—3, za februar—mart, vjesnika Sokolske župe Split ispunjen biranim sadržajem, na 20 strana velikog formata. Između ostalih, naročito se ističu članci: Ideja jedinstva kroz istoriju (uvodnik od Dr. B. Radice); — Selekcija ideologija, od J. Boka; — O planinstvu, i td. U ovom broju štampane su i proste vežbe za mušku i žensku decu, od Zvonka Barišića. List donosi „Šaljivi kut“, vesti i dr.

„Soko na Jadranu“ izlazi jednom mesečno, u Splitu, a godišnja pretplata iznosi 24 dinara.

ЧС ОВНИЧР И ЈУВЕЛИР М. МИТРОВИЋ

Теразије 22 (до Москве)

има швајцарских часовника ва руку и џеп, златног накита, кристала, сребра, пехара и плакета

Браћи и сестрама попуст
Цене врло солидне. Стручан рад
Тражите цене за израду
клинаца и значака
(3-ст)

3x jači
је гумени ђон од кожног ради особите трајности и еластичности гумених ђонова све ове ципеле намењене су људима чије знање захтева много ходања.

89. Бр. 28-30 Д. 79.-
Бр. 31-33 Д. 89.-
Бр. 34-38 Д. 109.-

149.

169.

229.

Бата

Пословном човеку
Укусне-издржљиве-јевтино

Омогућују
еластичан и лаган корак

Деци
која иду у школу
послужиле најбоље
ове чврсте ципеле

Раднику
и земљораднику
потребна је
обућа која ће
му дуго и добро послужити код
свих радова.
Добро обувен више уради

Поштари и
жељезничари
који су код нас набавили
овакове ципеле са
уменим коновима, би-
и су особито задовољни.